

SVEIKINAME LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS 28-AJĄ SEIMĄ ČIKAGOJE!

Kai *Dirva* šventė 75 metų jubiliejų, ta proga laikraščio leidimui buvo įvykdytas finansinis vėjus, kurio komitetui pirmininkavo **Irena Kriaučeliūnienė** (nuotraukos centre). To vėjus metu buvo surinkta daugiau negu 120,000.00 dolerių, kurie buvo perduoti "Vilties" draugijos, kuri leidžia *Dirva*, atstovams.

Nuotrauka iš "Naujoji viltis" žurnalo, Nr.29.

VOKIETIJOJE – DEMOKRATIJS KLAUSIMAS

Vokietijos krikščionių demokratų vadovė Angela Merkel rugsėjo 29 d. pareiškė, kad jos vadovaujama Krikščionių demokratų sąjunga (KDS) labiau linksta į koaliciją su socialdemokratais (SDP), nei su kuria kita partija.

"Koalicijos su SDP galimybė ar tikimybė yra kur kas di-

desnė, nei su kitomis grupėmis", - sakė A.Merkel žurnalistams po susitikimo su laisvaisiais demokratais (LDP).

A.Merkel anksčiau tikėjosi suformuoti centro dešiniųjų koaliciją su LDP, tačiau abiem partijoms nepavyko užsitikrinti daugumos rugsėjo 18 dienos parlamento rinkimuose.

LDP vadas Guido Westerwelle pareiškė, kad nepraranda vilties stoti į koaliciją su krikdemais ir jiems artima Krikščionių socialistų sąjunga (KSS). Tačiau jis taip pat pripažino, kad SDP ir KDS/KSS koalicinės vyriausybės tikimybė yra daug didesnė. "Labai tikėtina, kad mes einame didžiosios koalicijos link", - sakė G.Westerwelle žurnalistams.

Delfi

PASITRAUKĖ JAV ATSTOVŲ RŪMŲ DAUGUMOS VADOVAS

JAV Atstovų Rūmų daugumos vadovas Tomas DeLay, antrasis pagal rangą Atstovų Rūmų respublikonas, buvo apkaltintas tuo, kad dalyvavo rinkimų kampanijos Texas finansavimo sąmoksle, ir turėjo laikinai atsistatydinti.

Įtakingajam teksasiečiui, kuris dėl griežtumo vykdamas partijos programą yra gavęs "Kūjo" pravardę, gali grėsti kalėjimo iki dvejų metų bausmė, jeigu jo kaltė bus pripažinta.

T.DeLay neigė daręs ką nors neteisėta ir sakė, kad demokratų "partijos fanatikas", Astin miesto Travis apygardos prokuroras Ronnie Earle, jį persekioja dėl jo politinės sėkmės.

"Tai vienas silpniausių ir menkiausiai pagrįstų kaltinamųjų aktų per visą Amerikos istoriją. Tai - klastotė, ir ponas Earle tai žino. Tai kaltinimas, kuris neatlaiko nė paviršutiniškiausio patikrinimo", - Vašingtone sakė T. DeLay.

Travis apygardos didžioji žiuri apkaltino T.DeLay kartu su John Colyandr ir Jim Ellis, dalyvavus nusikalstamame sąmoksle per Respublikonų nacionalinį komitetą išplauti korporacijų paaukotus 190 tūkst. JAV dolerių ir skirti juos respublikonų kandidatams į Texas vasltiją.

Pinigus per Respublikonų nacionalinį komitetą teksasiečiai skyrė Respublikonų daugumos politinės akcijos komitetui, kurį T.DeLay kartu su kitais įkūrė prieš 2002-ųjų valstijos rinkimus.

Delfi

GRUZIJOJE SULAIKYTI RUSIJOS TAIKDARIAI

Gruzijos vidaus reikalų ministerijos Konstitucinio saugumo departamento Abchazijos valdybos darbuotojai rugsėjo 30 d. sulaukė du Rusijos taikdarius - karininką Sergej Pavlov ir eilinį Aleksandr Šakilov. Policijos atstovai patikslino, kad jie buvo sulaukyti Gruzijos Zugdidžio rajono Čitackario kaime, kai pardavėjo kontra-

bandinį benzina ir mėgino perduoti užsienyje pagamintus tarnybinius ginklus. Per kratą pas S.Pavlov rasi 1,500 larių, gautų už benzina.

Gruzijos parlamentas parengė nutarimo projektą dėl Rusijos taikdaryų buvimo konflikto zonos šalies teritorijoje tikslinimo.

Dokumente išdėstyta nema-

žai pretenzijų Rusijos taikdarius, kurie, Gruzijos įstatymų leidėjų nuomone, nenorėjo ar negalėjo užtikrinti taikos Gruzijos ir Abchazijos taip pat Gruzijos ir Pietų Osetijos konfliktuose. Taikdariai kaltinami terorizmo rėmimu, kontrabanda, taikių piliečių grobimu, konflikto zonų militarizavimu.

Šiuo metu Abchazijoje, oficialiais duomenimis, yra 1,700-1,800 Rusijos taikdaryų. Delfi

PREZIDENTUI NEPRIIMTINOS VYRIAUSYBĖS UŽUOMINOS APIE BŪSIMĄ "MAŽEIKIŲ NAFTOS" PIRKĖJĄ

Vilnius, rugsėjo 29 d. Prezidentas Valdas Adamkus neišsprendė, ar vertina Vyriausybės užuominas, jog visam šalies ūkiui svarbios bendrovės "Mažeikių nafta" bus pirkėjas jau yra pasirinktas. Šalies vadovas taip pat ragina Seimą svarstant įstatymus dėl "Mažeikių naftos" akcijų pirkimo iš Rusijos bendrovės "Jukos" visapusiškai įvertinti ekonominius ir nacionalinio saugumo aspektus.

V.Adamkaus atstovė spaudai Rita Grumadaitė sakė, jog prezidento nuomone, šis įstatymas yra susijęs su didžiule finansine ir politine atsakomybe prieš Lietuvos valstybę ir jos žmones, todėl ypač svarbu, kad pasirenkant investuotoją būtų laikomasi aiškumo ir skaidrumo principų. "Prezidentui nepriimtina, kai Vyriausybė iš anksto teikia pagrindo manyti, kad strateginio šalies objekto pirkėjas jau pasirinktas. Prezidentas tikisi, kad Vyriausybė atsižvelgs į savo vertinimus, kurie buvo pateikti ataskaitoje dėl grėsmių nacionaliniam saugumui", - pabrėžė R.Grumadaitė. Pasak jos, V.Adamkus ragina Seimą siekti, kad Vyriausybė pateiktų visuomenei aiškius investuotojo parinkimo kriterijus bei akcijų pardavimo mechanizmą.

Pasak Tėvynės sąjungos atstovų, pavasarį pristatytoje Vyriausybės ataskaitoje apie nacionalinio saugumo padėtį nedviprasmiškai teigiama, kad Kremliaus lojalios "LUKoil" kompanijos atėjimas į Lietuvos

naftos susivienijimą "Mažeikių nafta" yra grėsmė nacionaliniam saugumui keliantis faktorius. Įstatymo projektas dėl "Mažeikių naftos" akcijų pirkimo iš Rusijos bendrovės "Jukos" Seimui turėjo būti pateiktas rugsėjo 29 d., tačiau Seimo opozicijos reikalavimu buvo atidėtas, nes parlamentarai panoro dar kartą išgirsti premjero argumentus dėl šios įstatymo.

Seimo narys Jurgis Razma Tėvynės Sąjungos frakcijos vardu pareikalavo, kad būtų Algirdas Brazauskas, o ne ūkio ministras Kęstutis Daukšys Seime pristatytų minėto įstatymo projektą.

Konservatoriai taip pat pareiškė, jog A.Brazauskas gali atsakyti pristatyti su "Mažeikių naftos" akcijų pirkimą ir pardavimą aptariantį įstatymą Seime, jei, reaguodamas į žiniasklaidoje pasirodžiusius kaltinimus dėl ryšių su Rusijos bendrove "LUKoil", oficialiai nusišalins nuo šio klausimo svarstymo.

Premjeras pareiškė, kad realiausi pretendentai pirkti "Mažeikių naftą", kurią dabar valdo Kremliaus sužlugdyta bendrovė "Jukos" ir kurios akcijų dalį turi Lietuvos Vyriausybė, yra Rusijos "LUKoil", rusų-britų TNK BP ir austrų "Baltic Holding".

Šiuo metu "Jukos" priklausoma 53,7 proc. "Mažeikių naftos" akcijų, valstybė valdo 40,6 proc. paketą, tačiau ketina dalį savo akcijų parduoti ir pasilikti maždaug 10 proc. bendrovės akcijų.

LRP

PREMJERAS PRIPAŽINO, KAD BEVEIK 100 PROC. "CROWN PLAZA" AKCIJŲ PRIKLAUSO ŽMONAI

Rugsėjo 30 d. spaudos konferencijoje premjeras A. Brazauskas pasakė "klausęs" žmonos Kristinos, kiek viešbučio "Crown Plaza" akcijų ji turi. "Galiu pasakyti, jūs degate

smalsumu. Mano žmona su savo sūnumi turi 99 proc. ir dar po kablelio šito viešbučio akcijų. Ir nėra ko čia slėpti. Ir jokio 'Lukoil' ten nėra", - teigė A.Brazauskas.

Delfi

TAUTINĖS SAJUNGOS SEIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas vyks 2005 m. spalio 7, 8, 9 dienomis Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose Čikagoje.

Ta pačia proga šeštadienį, spalio 8 d., 6 v.vakaro ruošiamas iškilmingas vakarienis "DIRVOS" 90 metų sukakčiai pažymėti. Tautinės Sąjungos nariai ir svečiai kviečiami Seime ir iškilmingoje vakarienyje gausiai dalyvauti.

Dėl informacijos prašome skambinti: 708-499-2172.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Seimas sudarė komisiją, kuri rūpinsis Laisvės gynimo 15-ųjų metinių minėjimu. Šiai komisijai, kurioje dirbs parlamentariai, ministrai, mokslininkai, Kovo 11-osios Akto signatarai, vadovaus Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. Jo pavaduotoju bus Seimo Socialdemokratų partijos frakcijos seniūnas Juozas Olekas. Į komisijos sudėtį įtrauktas ir Europos parlamento narys, Aukščiausiosios tarybos- Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Seimo vicepirmininkas Česlovas Juršėnas, pateikęs nutarimo projektą dėl komisijos sudarymo, sakė, kad Laisvės gynimo 15-ųjų metinių minėjimo išskilmės planuojamos Seime, įvairiuose šalies miestuose ir rajonuose, bus išleistas proginis albumas.

Seimas, nutaręs sudaryti Laisvės gynimo 15-ųjų metinių minėjimo komisiją, pabrėžė "valstybės istorijai lemtingą pilietinį pasipriešinimą, kai 1991 metų sausio mėnesį buvo apginta demokratinė parlamentinė santvarka ir pareikšta visuomenės valia gyventi nepriklausomoje šalyje". Tokia komisija sudaryta siekiant paskatinti naujaisiu laikų istorijos tyrimus, tinkamą jų pristatymą ir atminimo vertų įvykių įamžinimą. Komisija iki šių metų spalio 15 d. turės parengti Laisvės gynimo 15-ųjų metinių minėjimo programą. Seimas nutarė prašyti Vyriausybės skirti lėšų šiai programai įgyvendinti.

Nuo 1990 metų egzistuojantis Seimo pirmininko reprezentacinis fondas yra gerokai didesnis už analogiškus prezidento, ministro pirmininko ir ministrų fondus. Pagal įstatymą parlamento vadovas kiekvieną mėnesį gali disponuoti 12 VMDU (maždaug 15 tūkst. litų) dydžio fondu, o prezidentas, premjeras bei ministrai - tik po 3 VMDU (mažiau nei 4 tūkst. litų) dydžio.

Seimas jau pusmetį nesiryžta imtis Statuto pataisų projekto, kuriuo siūloma sugriežtinti parlamentarų atsakomybę už nedalyvavimą posėdžiuose ir atsiskaitymą už darbui skirtų lėšų panaudojimą. Specialios darbo grupės pirmininkas "darbietis" Pranas Vilkas pateikė jau trečią pataisų projekto variantą, tačiau parlamentariai, sukritikavę kai kurias pasiūlytas nuostatas, nusprendė iš karto dėl jo nebalsuoti.

Pagal pasiūlytas pataisas parlamentaras privalo dalyvauti Seimo, Seimo valdybos, Seniūnų sueigos, Seimo komitetų, komisijų ir pakomitečių posėdžiuose, jei jų narys yra, posėdžiuose, taip pat - Etikos ir procedūrų komisijos posėdžiuose, jei sulaukia raštiško komisijos pirmininko kvietimo. Negalėdamas atvykti į posėdį, Seimo narys privalo apie tai pranešti iš anksto. Nedalyvauti posėdyje leidžiama dėl svarbių pateisinamų priežasčių: laikino nedarbingumo, komandiruotės, vaiko priežiūros atostogų ar kitų svarbių aplinkybių, taip pat gavus valdybos leidimą.

Parlamentarui, be svarbios pateisinamos priežasties nedalyvavusiam posėdyje, to mėnesio darbo užmokestis mažinamas dešimtadaliu už kiekvieną be svarbios pateisinamos priežasties praleistą posėdį, tačiau bendra sumažinta suma negali būti didesnė kaip pusė to mėnesio darbo užmokesčio. Tai numatantis valdybos sprendimas gali būti skundžiamas Seimui. Darbo grupė taip pat siūlė susiaurinti ratą parlamentarų, kurie kartu su šeima gali apsigyventi Seimo viešbutyje ir nemokėti už vandenį, elektros energiją, dujas, šiluminę energiją bei komunalines paslaugas.

Pasak opozicinės Liberalų demokratų frakcijos nario Algimanto Matulevičiaus, toks detalus reglamentavimas Seimą paverstų vaikų darželiu, mat esą už viską būtų privaloma atsiskaityti. "Neįmanoma normaliam žmogui padaryti visko, kaip surašyta", - piktinosi parlamentaras.

Projektą rengusi darbo grupė neapsisprendė, ar būtina kelis kartus sumažinti Seimo pirmininko reprezentacinį fondą, kuris, kaip rodo pastarųjų metų duomenys, dažniausiai naudojamas labdarai. Atmesdami ankstesnį projekto variantą parlamentariai siūlė šį fondą gerokai apkarpyti.

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ir laikinai jo pareigas ėjęs Seimo vicepirmininkas Česlovas Juršėnas panaudojo per 130 tūkst. litų reprezentacinio fondo lėšų. Nors šio fondo pinigai turėtų būti naudojami daugiausia reprezentacijos išlaidoms, daugiau nei pusė parlamento vadovo fondo lėšų 2004 metais buvo skirta labdarai. Opozicijos atstovų manymu, fondo lėšomis kurios pagal įstatymą skiriamos "reprezentacijos šalyje ir užsienyje bei kitoms išlaidoms finansuoti", gali būti piktnaudžiaujama siekiant politinių dividendų.

Lietuvos teisininkų draugija kreipėsi į prezidentą Valdą Adamkų, Seimo pirmininką Artūrą Paulauską ir Aukščiausiojo teismo pirmininką Vytautą Greičių siūlydama jiems į generalinio prokuroro postą paskirti socialinių mokslų daktarą Stasį Šedbarą.

Lietuvos Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Izraelio prezidentas Moshe Katsav rugsėjo 22 d. dalyvavo Panerių memoriale Holokausto atminties dienos paminėjime.

LRS nuotr.

BUVĘ LENKIJOS KOMUNISTAI IŠMESTI PO PIRMOSIOS KADENCIJOS

Įtakingiausi dienraščiai analizuoja rugsėjo 25 d. vykusią Lenkijos parlamento rinkimų rezultatus. Apžvalgininkai pažymi, kad Lietuvos kaimynai, priešingai nei vokiečiai prieš savaitę, aiškiai parodė norintys permainų. Vis dėlto spauda atkreipia dėmesį, kad per 16 demokratijos metų Lenkijoje valdžios keičiasi po kiekvienų rinkimų, šalį kamuoja itin aukštas nedarbo lygis, be to, ir naujosios dešiniųjų koalicijos formavimas gali pasirodyti sunkesnė užduotis, nei atrodė prieš rinkimus.

Jungtinių Valstijų dienraštis *Wall Street Journal* lygina savaitę skyrusius parlamento rinkimus kaimynėse Lenkijoje ir Vokietijoje. "Ramūs ir apatiški vokiečiai praėjusį sekmadienį pasirinko politinį chaosą, nesugebėję išrinkti vyriausybės. Po savaitės karšti, tačiau keblioje padėtyje atsidūrę lenkai nedvejodami pasirinko naujus vadovus". "Buvę Lenkijos komunistai išmesti po pirmosios kadencijos. Taip pratęsta demokratinės Lenkijos gimimą siekianti tradicija nerinkti tos pačios vyriausybės (...). Dešiniųjų partijos formuos daugumą, remdamosi tomis pačiomis idėjomis, kuriomis Angela Merkel nepavyko įtikinti vokiečių".

"Teisė ir teisingumas (PiS) (...) atitinka Europos krikščionis demokratų. Antroje vietoje esanti Piliečių platforma (PO) siūlo laisvos rinkos reformas, įskaitant mokesčių tarifo suvienodinimą ir radikalų girgždančio valstybės aparato pertvarkymą. Koalicijoje šios dvi partijos turėtų sudaryti ekonominiu požiūriu vieną iš laisviausiai maštančių vyriausybių ES".

Leidinytas taip pat atkreipia dėmesį, kad "politinis drebėjimas Lenkijoje tęsis ir kitą mėnesį", kuomet vyks prezidento

rinkimai. Šiuo metu nuomonių apklausa rodo, kad PO vadovas Donal Tusk dviženkle persvara pirmuoja prieš Varšuvos merą Lech Kaczyński.

"Lenkijai reikalingas šviežias startas. Nors Lenkijos ekonomika auga greičiau nei ES vidurkis, ji nesugeba sukurti darbo vietų. Nedarbas yra aukščiausias Europoje ir siekia 18 procentų, o tarp asmenų, jaunesnių nei 25 metų, - net 40 proc.", - rašo JAV dienraštis *Wall Street Journal*.

Gerokai didesniu pesimizmu dvelkia Vokietijos centro kairiųjų dienraščio *Berliner Zeitung* straipsnis. Anot jo, po Lenkijos kairiųjų pralaimėjimo rinkimuose šalyje kils socialinė įtampa ir padidės nacionalizmas. Laikraštis "stebinančia" ir "pavojinga" situacija vadina tai, kad Lenkija bus šalis be "įtakingų kairiųjų parlamente". Dienraščio teigimu, "įtampa yra neišvengiama", kadangi tie, kurie patirs nesėkmes dėl dešiniojo sparno reformų, pradės masinius protestus streikų ir demonstracijų forma. Be to, anot laikraščio, Vokietija ir kitos ES šalys praranda "patikimus partnerius" Lenkijos kairėje. "Jų vietą užima politikai, kurie, švelniai tariant, gali būti vadinami patriotais, tačiau kai kuriais atvejais jiems tikslesnis nacionalistų apibūdinimas", - rašo *Berliner Zeitung*.

Įtakingas Europoje leidžiamas amerikiečių dienraštis *International Herald Tribune* atkreipia dėmesį, kad Lenkijos politinį vairą perėmus dešiniams, gali keistis Varšuvos laikysena Jungtinių Valstijų atžvilgiu. "Lenkija iki šiol buvo viena iš didžiausių JAV rėmėjų ES, tačiau PO atstovas spaudai Lukasz Pawlowski pareiškė, kad Lenkija pradės reikalauti, jog Vašingtonas atsakytų tuo

pačiu, įskaitant spaudimą dėl netokios griežtos JAV vizų politikos lenkams ir Irako, kuriame lenkai turi apie pusantro tūkstančio karių, klausimo. "Norėtume karius išvesti kaip įmanoma greičiau, tačiau tik sutarę su amerikiečiais ir Didžiąja Britanija", - PO atstovo nuomone cituoja dienraštis. "L. Pawlowski taip pat sakė, kad koalicija gali mėginti panaikinti politikų imunitetą nuo persekiojimo, sumažinti parlamentarų skaičių ir galbūt net pakeisti jėgų balansą tarp prezidento ir parlamento. Kovoje prieš plačiai Lenkijoje paplitusią korupciją PiS pareiškė sieksianti uždrausti buvusiems komunistų valdininkams užimti postus valstybės tarnyboje." "Po komunizmo žlugimo praėjus 16 metų, Lenkija dabar yra demokratinė, kapitalistinė, nepriklausoma valstybė, NATO ir ES narė, tačiau jos politika išlieka nepastovi. Per visus ketverius iki šiol buvusius rinkimus nuo 1989 m. pergalės neiškovojo nė viena valdančioji partija", - rašo *International Herald Tribune*.

Didžiosios Britanijos verslo ir politikos dienraštis *Financial Times* svarsto, ko iš naujos valdžios gali tikėtis Lenkijos verslo sluoksniai. "PiS pergalė yra staigmena, kadangi partija atsiliko nuo PO nuomonių apklausoje iki tol, kol iki rinkimų liko savaitė. PiS pergalę Lenkijos verslininkai ir užsienio investuotojai sutiks tiksliai nežinodami, ko tikėtis, kadangi partija remia reguliuojamos ekonomikos programą ir griežtai nepritaria PO remiamam vienodam mokesčių tarifui. (PiS vadovas) Jaroslaw Kaczyński pasisakė prieš vienodą mokesčio tarifą, teigdamas, kad jis duos naudą turtingiesiems, o skurdžiams suteiks papildomų išlaidų".

ELTA

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS 28-ASIS SEIMAS

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga kas dveji metai praveža savo suvažiavimus – seimus. Jungtinėse Amerikos Valstijose daugelis lietuvių rado prieglobstį jau tada, kai 1831 ir 1863 metų sukilimai prieš carinę Rusiją privertė jų dalyvius ieškoti laisvės šiame krašte. Tai buvo pirmoji lietuvių emigracijos banga. Lietuviai, spaudžiami Rusijos carų, skurdžiai gyveno, tad gausiai vyko į šį kraštą.

Po Pirmojo pasaulinio karo prasidėjo antroji lietuvių tautos emigracijos banga. Trečioji mūsų tautos emigracijos banga vyko po Antrojo pasaulinio karo, kai Sovietų okupacijos ištrėmė iš Lietuvos daugiau negu šimtą tūkstančių mūsų gyventojų. Jie pasklido po platųjį pasaulį ir daugiau negu trisdešimt tūkstančių atvyko į Jungtines Valstijas, o kiti Pietų Amerikos kraštuose, Kanadoje ir Australijoje surado sau nelengvą pragyvenimo būdą. Bet daugiausia susitelkė šiame krašte, kuriame organizavosi įvairios užsienio lietuvių tautinės, religinės, kultūrinės, ideologinės ir labdaros organizacijos. Tačiau tautinės minties idėja tuo metu dar buvo padrika, nors 1940 metais, Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, tautinio nusistatymo asmenys tuoj įsijungė į Amerikos Lietuvių Tarybą, pradėjusią politinį Lietuvos vadavimą darbą.

Tautinės srovės inteligentai tautininkai į savo organizaciją susibūrė tik 1949 m. gegužės 22 d. New York, kai to suvažiavimo metu buvo įsteigta dabartinė Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, kurios nariais yra visi tautininkai. Tautinė idėja mūsų tautoje yra tokia sena, kaip ir Lietuvos valstybės kūrimas, prasidėjęs kunigaikščių laikais. Juozo Bachuno vasarvietėje 1948 m. gegužės mėnesį buvo sukvietas JAV lietuvių tautininkų srovės veikėjų pasitarimas, kuris nutarė, kad Amerikos lietuvių visuomenėje yra gausu vienodų pažiūrų žmonių, ryšium su mūsų tautiniais reikalais ir juos turėtų jungti viena bendra tautinės srovės organizacija. Buvo išrinkta komisija steigiamajam suvažiavimui iš Juozo Bachuno, Pijaus Žiūro, Antano Olio, Vytauto Abraičio, A. Trečiojo, J. Ginkaus, A. Nasvyčio, P. Linkaus ir Vinco Rastenio. Ši Komisija pavadinta Amerikos lietuvių tautininkų organizacijų Bendrąja Komisija. Pirmininku išrinktas adv. Antanas Olis, reikalų vedėju Vincas Rastenis. Jie pradėjo visu naujosios organizacijos darbus ir įstatų paruošimą. Veikiančias – Lietuvai vaduoti sąjunga, Amerikos lietuvių misija ir Tautininkų centras – buvo sutarta sujungti į vieną vienetą sukvietus bendrą jų suvažiavimą. Todėl šis suvažiavimas su visais ištekliais įsijungė į steigiamą tautininkų organizaciją ir pavedė visus reikalus vesti Centro valdybai. Tad jau ir tada atlikus daug reikšmingų darbų Lietuvos laisvės srityje, 1949 m. gegužės 22 d. New York buvo įsteigta Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos organas yra *Dirva*. Pirmoji *Dirvos* laida išleista 1915 m. rugpjūčio 26 d. Pradžioje *Dirva* buvo privačioje nuosavybėje; tik 1952 m. buvo įsteigta Amerikos lietuvių spaudos ir radijo draugija *Viltis*, kuri ir dabar rūpinasi laikraščio leidimo reikalais.

Sveikiname Lietuvių Tautinės Sąjungos dvidešimt aštuntąjį seimą Čikagoje 2005 m. spalio 7-9 dienomis ir linkime geriausios sėkmės!

S. Tūbėnas

PREZ. V. ADAMKAUS KALBA

Rugsėjo 19 d. Čikagoje Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus susitiko su Čikagos užsienio reikalų tarybos nariais. Apsilankymo Taryboje metu prezidentas Valdas pasidalijo savo mintimis apie demokratėjimo procesų Rytų ir Vidurio Europoje aktualijas bei ypatumus.

V. Adamkus pabrėžė, jog Lietuva, kaip ir Latvija ar Lenkija, neturi stebuklingų receptų, kaip pradėti ir baigti perėjimą į demokratiją.

“Kita vertus, mes esame vieni iš tų, kurie turi unikalią ir sėkmingą demokratiškos institucijų kūrimo ir laisvos rinkos reformų patirtį”, - sakė Respublikos prezidentas, pabrėžęs, kad Lietuva ir jos žmonės gerai supranta Ukrainos, Gruzijos, Moldovos ir kitų regiono valstybių piliečių lūkesčius bei siekius. Būtent todėl, anot V. Adamkaus, Lietuva ir jos ekspertai yra pasirengę pasidalyti savo patirtimi skatinant regioninį bendradarbiavimą.

Lietuvos prezidentas teigė, jog Lietuvos sėkmė slypėjo tvirtame nusistatytų principų įgyvendinime, politinio ir akademinio elito susitarime dėl šalies užsienio politikos bei reformų pirmumo ir nedidele, tačiau svaria parama iš išorės.

“Šiandien šios valstybės žiūri į mus taip, kaip mes žiūrėjome į Vakarus prieš dešimtmetį – tikėdamiesi padrašinimo ir aiškios europinės bei transatlantinės perspektyvos, kuomet šios valstybės galės pritapti kaip visavertės demokratinės bendrijos narės”, - pabrėžė Lietuvos prezidentas. Jis pateikė savo viziją, kaip būtų galima padėti demokratijos keliu žengiančioms valstybėms. Anot Lietuvos vadovo, “tik atviras ir aktyvus Baltijos ir Juodosios jūrų valstybių regioninis bendradarbiavimas, pasaulio nevyriausybinė organizacijų pagalba stiprinant pilietines visuomenes “naujosios demokratijos” bei JAV ir ES koordinuoti veiksmai regione gali lemti bendrą pastangų sėkmę. V. Adamkus pabrėžė, kad Lietuva ir kitos naujosios ES narės turi koordinuoti iniciatyvas ir veiksmus formuodamos ES politiką “nauju demokratiju” atžvilgiu. “Esu optimistas ir tikiu, jog tik laiko klausimas, kada Europos kaimynystėje esančios valstybės taps NATO ir Europos Sąjungos šeimū narėmis”.

Šioje prestižinėje taryboje paskaitas yra skaitę ir Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder, Ukrainos prezidentas

Viktor Juščenko, Afganistano prezidentas Hamid Karzai bei daugelis kitų politikų iš viso pasaulio. Čikagos užsienio reikalų taryba yra sudaryta iš žymių ir įtakingų Čikagos politikų, verslininkų bei visuomenės veikėjų.

Čikagoje Lietuvos prezidentas taip pat susitiko su miestu meru Richard Daley. Susitikime buvo kalbama apie Čikagos lietuvių bendruomenę, kuri pastaruoju metu gerokai padidėjo, apie jos veiklą. Miesto meras čia gyvenančius lietuvius apibūdino kaip veiklius ir energingus žmones, kurie mielai imasi iniciatyvų. Illinois valstijoje, kurioje yra Čikaga, kur gyvena viena didžiausių lietuvių bendruomenių JAV.

Pokalbio metu Čikagos meras Lietuvos prezidentui papasakojo apie socialines programas, miesto infrastruktūros plėtrą. Susitikime buvo kalbėta apie aplinkosaugos projektus, prie kurių įgyvendinimo yra prisidėjęs ir V. Adamkus. Daugiausia V. Adamkaus, tuo metu dirbusio JAV penktojo regiono Aplinkos apsaugos agentūros administracijoje, pastangomis buvo išvalytas Didžiųjų ežerų baseinas.

Jurga Vilpišauskaitė, LR Prezidento konsultantė.

RUSIJA APSIGINKLUOS VIRŠGARSINIŲ RAKETŲ GINKLAIS

Rusijos prezidentas Vladimir Putin pranešė, kad šalies armija bus apginkluota strateginių raketų kompleksais, kurie gali įveikti priešraketinės gynybos sistemas. “Mes kuriame ir apsiginkluosime naujais strateginiais kompleksais, itin tiksliais, tokiais, kurių pasaulyje dar niekas neturi ir anksčiau nei mes, kažin ar kas nors turės. Tai bus viršgarsinės sistemos, kurios galės keisti kryptį ir aukštį. Beveik nepažeidžiamos sistemos, jų negalės pa-

siekti ir priešraketinė gynyba, kuri kuriama kai kuriose mūsų šalyse - partnerė”, - pareiškė jis, per televiziją atsakydamas į Iževsko gyventojų klausimą, kada Rusija apginkluos savo armiją, o ne tik parduos savo ginklus į užsienį.

V.Putin taip pat pareiškė, kad ginkluotosios pajėgos ir toliau bus aprūpinamos mobiliaisiais raketų kompleksais, moderniais tankais, naujais ir patobulintais priešlėktuvinės gynybos kompleksais. *Delfi*

TERORISTAI PLANAVO SPROGDINIMUS PARYŽIAUS ORO UOSTE

Paryžius, rugsėjo 27 d. (ELTA). Areštuoti devyni įtariamai musulmonų teroristai planavo išpuolius Paryžiaus metro ir viename iš dviejų sostinės oro uostų, pranešė dienraštis *Figaro*.

Prieš keletą savaičių Prancūzijos tyrėjai sužinojo, kad grupelės vadeiva Safe Burada davė ištikimybės priesaiką tarptautiniam džihadui ir užmezgė ryšius su Osamos bin Ladenio teroristiniu tinklu "Al Qaeda", rašo laikraštis.

Taip pat sužinota, kad keletas grupelės narių mokėjo naudotis sprogmenimis ir planavo išpuolius metro, Paryžiaus oro uoste arba Prancūzijos kontržvalgybos tarnybos būstinėje.

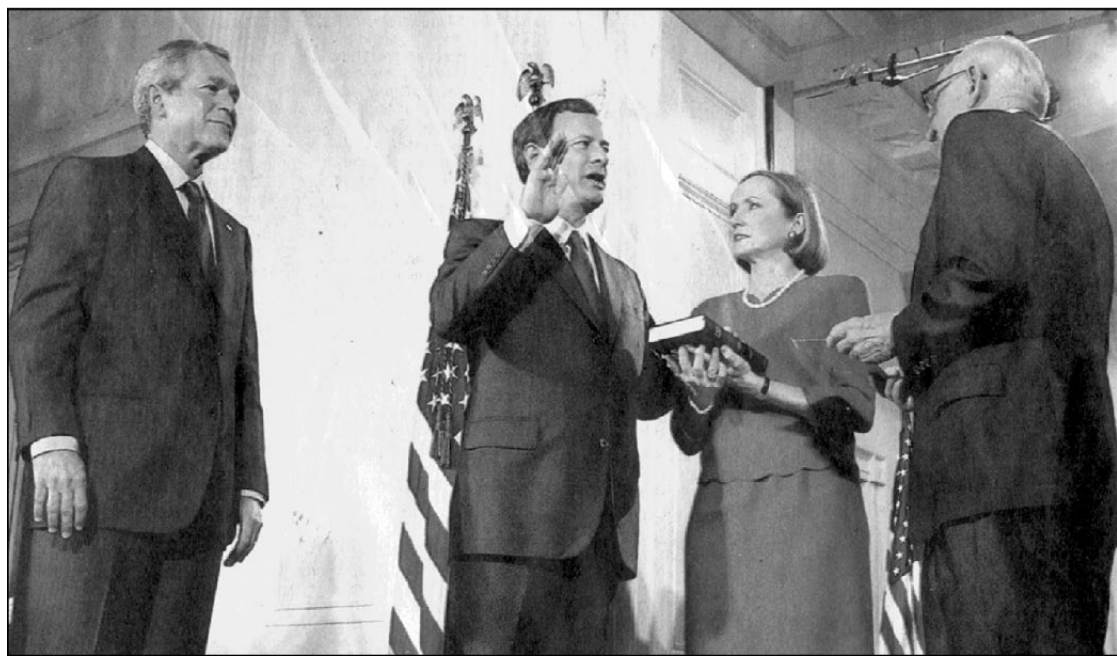
Neįvardytų šaltinių teigimu, iš Alžyro pareigūnų gautą informaciją patvirtino slapta įrašyti telefono pokalbiai.

Ginkluotas Prancūzijos antiteroristinis policijos padalinys devynis musulmonų kovotojus, kurie įtariamai teroristinio akto organizavimu Prancūzijoje, sulaukė pirmadienį auštant. Pranešta, kad Ivilino ir Ero departamentuose netoli Paryžiaus areštuoti įtariamieji siejami su sukarinta Alžyro grupuote GSPC, kuri turi ryšių su "Al Qaeda". Saugumo sistemos pareigūnai baiminasi, kad islamo kovotojai kitu savo taikiniu gali pasirinkti Prancūziją, nepaisant jos griežtos opozicijos JAV.

NUŠAUTAS ANTRASIS PAGAL RANGĄ IRAKO "AL QAEDA" NARYS

"Al Qaeda" padalinys Irake pareiškė, kad nėra tikras, jog per susirėmimus su JAV pajėgomis Bagdade žuvo kovotojas Abu Azzamas, ir paneigė pranešimus, jog šis asmuo buvo Abu Musabo al-Zarqawio pavaduotojas. “Šventasis karys A.Azzamas vadovauja "Al Qaeda" būriui Bagdade. Kol kas neturime duomenų apie jo žūtį”, - sakoma pranešime, kuris buvo paskelbtas islamistiniame tinklalapyje internete.

Kiek anksčiau buvo pranešta, kad irakiečių ir JAV pajėgos Bagdade nukovė antrąjį pagal rangą Irako "al Qaeda" vadą Abu Azzam, žurnalistams sakė patarėjas valstybės saugumo klausimais Muwaffaqas Rubaie. "Mums pavyko nukauti "al Qaeda" antrąjį pagal rangą narį Irake”, - sakė M.Rubaie. A.Azzam, kuris, kaip manoma, yra palestinietis, buvo nušautas, per bendrą amerikiečių ir irakiečių puolimą viename sostinės name, nurodė patarėjas, kuris šią operaciją vadino svarbiu vyriausybės laimėjimu. Operacija buvo surengta gavus informacijos iš vieno vietos gyventojų, pridūrė jis. A.Azzam į Iraką pateko balandžio mėnesį, ir manoma, kad jis išpuolių metu nužudė 1,2 tūkst. Bagdado gyventojų. *Delfi*

John G. Roberts, Jr., prisiekia būti JAV Aukščiausiojo Teismo 17-uoju pirmininku, kai jį rugsėjo 29 d. patvirtino Senatas. Priesaiką priėmė padėjęs ranką ant Šventojo Rašto, kurį laikė jo žmona Jane, baigdamas šiais žodžiais: "Taip, tepadedu man Dievas". Priesaiką pravedė Aukščiausiojo Teismo teisėjas John Stevens, stebint JAV prezidentui George W. Bush.

Baltųjų rūmų nuotr.

JOHN G. ROBERTS TAPO JAV AUKŠČIAUSIOJO TEISMO PIRMININKU

Washington, rugsėjo 29 d. Teisininkas John G. Roberts, Jr., davė JAV aukščiausiojo teismo pirmininko priesaiką. Prieš tai prezidento George W. Bush pasiūlytą kandidatą 78 balsų dauguma poste patvirtino Senatas. John G. Roberts, Jr. vadovaus iš devynių narių susidedančiam Aukščiausiam

Teismui. Į šias pareigas jis paskirtas iki gyvos galvos. John Roberts yra septynioliktas teisėjas, gavęs šį postą. Jis tapo rugsėjo pradžioje mirusio Williams Rehnquist, kuris vadovavo Aukščiausiajam Teismui 33 metus, įpėdiniu.

Katalikas John Roberts laikomas puikiu teisininku.

APLINKOS APSAUGAI LIETUVA IŠ ES NEGAVO NĖ LITO

Pernai gegužę Europos Sąjungos nare tapusi Lietuva iš Sanglaudos fondo iki šiol nesugebėjo pasiimti nė vieno lito aplinkos apsaugai. Rašo dienraštis *Lietuvos rytas*, jeigu šalies valdžia ir toliau snūduriuos, Lietuva apskritai negaus žadėtų šimtų milijonų litų.

Europos Komisija jau yra kritikavusi Vilnių už tai, kad pernelyg vangiai panaudojama aplinkos apsaugai skirta parama, o dabar kritikuoti Aplinkos ministeriją pradėjo ir mūsų šalies politikai. Pasak Seimo Biudžeto ir finansų komiteto nario Kęstučio Glavecko, pamačius skaičius apie ES paramos panaudojimą galima drąsiai teigti, jog aplinkosaugai skirtos lėšos administruojamos visi-

kai blogai. "Yra tik pažadai gerinti padėtį. Tačiau realiai nieko nedaroma", - sakė K. Glaveckas. Aplinkos apsaugos projektams 2004-2006 metais ES yra numatę skirti Lietuvai 953 mln. litų paramos. Šie pinigai šalį pasieks tada, kai bus pradėti darbai.

Tačiau, atlikti šiuos darbus nėra kam. Nors Europos Komisija yra patvirtinusi Lietuvos pateiktus aplinkosaugos projektus, iki šiol nesudaryta nė viena sutartis dėl šių projektų įgyvendinimo. Pernai Lietuva turėjo pateikti maždaug 330 mln. litų vertės projektų. Realiai pateiktų projektų vertė siektų tik 179,5 mln. litų. Likusios lėšos atiteko transporto projek-

Delfi

tus turi praleisti mažiausiai 45 val. NATO naikintuvų pilotams keliami dar aukštesni reikalavimai. Jie už lėktuvo šturvalo turi praleisti nuo 180-200 val.", - sakė G. Kirkilas.

Ekspertai, naudodamiesi partnerių iš Ukrainos suteikta įranga, nuskaitė naikintuvo prietaisuose užfiskuotus paskutinio skrydžio duomenis iš magnetinės laikmenos, perkėlė juos į kompiuterį ir sėkmingai dešifravo. Buvo atlikta dešifruotų duomenų analizė ir sulyginimas su kitų šaltinių duomenimis. "Mums jau aiškūs pa-

grindiniai momentai - lėktuvo posūkiai, skrydžio laikai ir aukščiai. Iš esmės, turime visą mus dominančią informaciją apie skrydį".

Krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas padėjo keturiems Ukrainos specialistams, padėjusiems iššifruoti "Su-27" "juodosios dėžės" duomenis. Ukrainos KOP, kuriose eksploatuojami to paties "Su-27" tipo orlaiviai, ekspertai buvo atsivežę įrašo atkūrimui reikalingą įrangą bei kompiuterį su dešifravimui skirtą programą.

Delfi

RUSIJA DAR KARTĄ KLASTOJA – PERDAVĖ KITO LĒKTUVO DUOMENIS

Tarpžinybinei komisijai iškilusios problemos, **kai Rusija pateikė ne sudužusio naikintuvo Su-27, o kito lėktuvo techninius parametrus**, neturėtų paveikti avarijos priežasčių tyrimo. Taip "Žinių radijo" laidoje "Pozicija" tvirtino krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas. Jis šį Rusijos žingsnį pavadino "smulkiu ir negarbingu pažeidimu", kuriuo siekiama sumenkinti tyrimo išvadas ir rezultatus. "Tai nenulems tyrimo. Tai negalėtų ypač paveikti "juodosios dėžės" iššifravimo, - kalbėjo ministras. - Nepatinka Rusijos pusei faktas, kad mes tyrimą atliekame nuosekliai, pagal įstatymus, stengiamės jo nepolitizuoti. Tikriausiai tai bus vienas iš nedaugelio atvejų, kai tokia avarija bus iširta ir paskelbti rezultatai. Tai netenkina kai kurių Rusijos sluoksnių". Pasak G. Kirkilo, bus laukiama Rusijos paaiškinimo, kodėl jos atstovai, vieninteliai disponuojantys nukritusio naikintuvo "juodosios dėžės" analizei būtinais techniniais parametrais, pateikė kito orlaivio duomenis.

Ministras suabejojo, ar taip elgdamasi Rusija rodo norą kuo greičiau baigti avarijos priežasčių tyrimą. Tuo esą suinteresuotas nebeat naikintuvo pilotas majoras Valerij Trojanov ir į Vilnių atvykusi jo žmona. G. Kirkilo teigimu, tai, kad tyrimas gali būti specialiai vilkinamas, rodo ir Rusijos delsimas pateikti Karaliaučiuje esančių oro erdvės stebėjimo radarų parodymus. "Šie radarai yra vieni svarbiausių šioje istori-

joje, nes iš Kaliningrado buvo vadovaujama skrydžiui. Jų parodymai gali atsakyti į daugelį klausimų. Jei yra interesas kuo greičiau baigti tyrimą, kodėl mes šių duomenų negauname?" Jo manymu, tokią Rusijos taktiką gali lemti nenoras atskleisti šioje srityje egzistuojančią networką.

Tarpžinybinės komisijos specialistai, anot G. Kirkilo, šią savaitę turėtų baigti analitinį darbą ir pradėti rašyti išvadas. Jas numatoma skelbti kitos savaitės pradžioje.

Ministras kol kas negalėjo pasakyti, kada avarija gali būti aptarta NATO ir Rusijos lygiu. Artimiausias neformalus Aljanso šalių gynybos ambasadorių susitikimas įvyks spalio pabaigoje Vilniuje, kai bus rengiamos NATO ir Ukrainos aukšto lygio konsultacijos. NATO ir Rusijos tarybos posėdis planuojamas tik metų pabaigoje.

Lietuvos tarpžinybinė komisija sustabdė dešifruotų nukritusio Rusijos naikintuvo Su-27 "juodosios dėžės" duomenų įvertinimą. Komisijos vadovo brigados generolo Vitalijaus Vaikšnoros teigimu, analizuojant dešifruotus duomenis paaiškėjo, kad Rusijos atstovai, vieninteliai disponuojantys nukritusio naikintuvo "juodosios dėžės" analizei būtinais techniniais parametrais, pateikė kito orlaivio duomenis. V. Vaikšnoras išsikvietė Rusijos įgaliotąjį atstovą generolą majorą Sergijų Baintovą ir paprašė kuo skubiau pateikti Lietuvoje nukritusio naikintuvo duomenis. Komisijos vadovo teigimu, "juo-

dosios dėžės" duomenų analizė bus tęsiama tik gavus prašomus duomenis.

Ekspertų komisija, pradėjusi Rusijos naikintuvo katastrofos tyrimą taip pat iki šiol negavo atsakymų į Rusijai Federacijai išsiųstus klausimus, susijusius su sudužusio "Su-27" skrydžiu. Rusija vėluoja pateikti savo radarų duomenis, oro kontrolierių pokalbių su V. Trojanov įrašus. "Tikimės, kad Rusija pateiks mums reikalingą informaciją. Priešingu atveju, darant kai kurias išvadas, mums tektų vadovautis prielaidomis. Juk ir Rusija turi būti suinteresuota padėti mums iširti šią katastrofos bylą", - sakė V. Vaikšnoras. Naikintuvo pilotas Valerij Trojanov atsakė į tarpžinybinės tyrimo komisijos klausimus.

G. Kirkilo teigimu, V. Trojanov pats pasakė, kad pernai is viso jis teskraidė 14 val., o šiemet 15 val. "Kiek aš žinau, pagal Rusijoje keliamus reikalavimus, tokiais naikintuvais skraidantys pilotai ore per me-

Rugsėjo 14 d. Berlyne vyko NATO sąjungai priklausančių šalių Užsienio reikalų ministrų susitikimas. Iš kairės: Saren Gade, Danijos Užsienio reikalų ministras, Gediminas Kirkilas, Lietuvos Užsienio reikalų ministras ir Jaak Joerut, Estijos Užsienio reikalų ministras, kalbasi NATO sąjungai aktualiais klausimais.

NATO nuotr.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

SODININKYSTĖS IR DARŽININKYSTĖS INSTITUTAS

VIZITINĖ KORTELĖ – GĖLĖS

Dr. Leonas Milčius

Dar tėvai sakydavo, kad gero ūkininko – geros ir tvoros, o jeigu prie namo dar ir gėlių daug, tai ir žmonės geri ten gyvena. Šiandien tvoros jau nemadingos, tad apie ūkininko ar kokios įstaigos gerumą sprendžiama ne pagal jas, o pagal tai, kaip atrodo pastatai, aplinka. Bet va, apie ten dirbančių žmonių gerumą, gėlės ir šiandien daug ką pasako. Ir tikrai, atrodo, kad ten, kur daug gražiai prižiūrėtų gėlių, negali būti blogų, savo namų, savo įstaigos, savo darbo nemylinčių žmonių. Visados norisi į tokius namus užėiti, pabūti, pasikalbėti.

Gal dėl to, kiek kartų besuktum važiuoti iš Žemaičių plento link Kauno senuoju Rygos keliu, kuris, perkirtęs nedidelį Babtų miestelį, nusileidžia prie dešiniojo Nevėžio kranto ir pagal jį nuvingiuoja iki paties Raudondvario, tiek kartų negali nepasidžiaugti ne tik gražiausiais gamtos vaizdais, bet ir žmogaus rankomis sukurtu grožiu. Negali nesustoti prie pačiuose Babtuose esančio Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės instituto, nepasigrožėti jo gėlynais, čia pat esančiais sodais ir tikrai nepriekaištingai, su meile tvarkoma visa aplinka.

Žinoma, mokslo, mokymo įstaigos, institutai tai ne kokie klestintys prekybos centrai, bankai ar nekilnojamo turto firmos, kurios suspėjo „susiręsti“ spindinčius marmurinius dangoraižius, pasislėpti už užtemdytų stiklų ir savo viduje, sau sukurti prabangą. Jie, ypač žemės ūkio krypties, kaip buvo atviri, žmonėms gerai matomi, tikri miestelių ir gyvenviečių šviesos centrai, tokie ir liko. Tik gaila, kad dalis iš jų ne tik sumažėjo, bet ir neleistinai nuskurdo, vos ne susiliejo su visa pilka aplinka. Todėl kai čia, Babtuose, beveik visą laiką tokį pat institutą visą laiką matai skendinti gėlėse, o pastaraisiais metais netgi žymiai atsinaujinusį, išgražėjusį, negali sau neužduoti klausimus: kaip, kodėl, iš ko? Kas čia dirbama, kodėl šis institutas tapo tokia gražia išimtimi, gal čia išskirtiniai žmonės?

Man, nors ir nemažai metų dirbusiam žemės ūkio mokslo ir mokymo darbų baruose, bet nesant šios siauros mokslo srities specialistui, gal ir ne viską pavyko iki smulkmenų perprasti, bet ir tai, ką per trumpą pietų poilsio valandėlę išgirdau iš instituto direktoriaus dr., doc.

Česlovo Bobino ir direktoriaus pavaduotojo bendriesiems reikalams Jono Olkštino, o dar daugiau savo akimis pamačiau, tikrai maloniai nustebino. Žinoma, kad atsakymai glūdi tik žmonėse, jų sugebėjime rasti savo vietą naujose sąlygose, nepabūgti naujovių, savo strateginiais darbais tvirtai užimti deramą vietą tarp kitų Europos šalių sodininkystės ir daržininkystės mokslo institucijų, išdrįsti dalyvauti tarptautinėse programose, projektuose. Tada tikrai ne tik gražios erdvės mokslininko minčiai pasireikšti, bet ir reikalingų lėšų atsiranda. Bet apie tai gal toliau.

Pradžioje norėčiau pateikti keletą skaičių ir bendrų pastebėjimų, kurie geriau galėtų parodyti, koks šis Sodininkystės ir daržininkystės institutas yra dabar. Institutas praėjo gan ilgą augimo kelią, nuo 1938 m. įkurtos Sodininkystės ir daržininkystės bandymų stoties pradžioje Dotnuvoje, vėliau Vytėnuose, dar vėliau 1961 m. Babtuose, kol pagaliau 1987 m. buvo reorganizuota į Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės institutą (toliau LSDI, aut.). Per tą laikotarpį institute išaugo ne viena mokslininkų karta, susiformavo tvirtos ir gražios tradicijos. Kai direktoriaus paklausiau, kiek reikia žmonių aplinkai tvarkyti, tokiai gausybei gėlių pasodinti, vėliau prižiūrėti, buvau nustebintas, kai atsakė, kad aplinką ir gėlynus tvarko visi – tokia jau tradicija. Ir tai nepaprastai gerai, kad visi dalyvauja kuriant grožį. Vėliau, žiūrėk, jį perkelia ir į savo namus, visą miestelį. Gal todėl ir kitose Babtų vietose, prie gyvenamųjų namų, gėlių tikrai nestokojama.

Buvo laikas, kai institutas buvo ir didesnis, turėjo didesnę eksperimentinę bazę, daugiau mokslo darbuotojų. Bet ir dabar: viso 180 darbuotojų, iš jų mokslinį darbą vykdo 40 darbuotojų. Šalia 2 profesorių habilituotų daktarų dirbuojasi 26 mokslo daktarai, o dar 11 jaunų žmonių savo mokslinę karjerą yra pradėję doktorantūroje. Nuolatinis instituto atsinaujinimas, jaunų gabių žmonių pritraukimas, be abejo, sudaro didelę visos gražios sėkmės dalį.

Kai kas gali pasakyti, kad Babtams gerai, jų institutas gauna tokį solidų biudžetinį finansavimą, per 2 milijonus litų per metus. Tai tiesa, bet dar 2 milijonus litų sugeba ir patys užsidirbti. Vien tai, kad institutas palaiko labai glaudžius ry-

Rudens gėlių spalvose skendintis Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės instituto pagrindinis korpusas.

L. Milčiaus nuotr.

šius su giminingomis mokslo institucijomis Švedijoje, Norvegijoje, Vokietijoje, Olandijoje, Lenkijoje, Ukrainoje, Rusijoje, kartu vykdo septynias bendras mokslines programas ir projektus, rodo ne tik pripažinimą, bet ir galimybes.

Jokiami trumpame straipsnyje neįmanoma aprašyti ne tik visus, bet ir svarbiausius čia dirbamus darbus. Tokia jų gausybė ir tokie visi jie atrodo nauji, reikalingi ir svarbūs. Visi supranta, kad augalo veislei išvesti, jai paplsti reikia ne vienerių ar dviejų metų, o kartais ir dešimtmečio neužtenka. Gi institute jau išvesta daugiau kaip 80 sodo augalų veislių, sukurta apie 50 daržovių veislių, net ir šiuo metu auginama bei tiriama virš 60 rūšių ir virš 300 veislių mažai paplitusių daržovių, vaistinių ir prieskoninių augalų. Kaip pažymėjo direktorius Č. Bobinas, jų institute išskirtinis bruožas tas, kad praktiškai jie vykdo pilną, visų tyrimų uždara ratą, t.y. nuo ląstelės, genų iki auginimo, priežiūros, derliaus nuėmimo, laikymo ir jo perdirbimo technologijų. Tokie visapusiški moksliniai tyrimai retai vykdomi netgi daug didesniuose ir stipresniuose Europos institute. O kur dar sodo ir daržų augalų genofondo saugojimas, auginamos įvairios kolekcijos, sukurti ir kuriami sodininkystės ir daržininkystės ūkių modeliai, prie instituto esantis įveistas elitinis medelynas ir sukurta daržovių sėklininkystės bazė? Ir dar, ir dar būtų galima minėti pačius gražiausius, reikalingiausius darbus, čia dirbančių žmonių pasiektus tikrai išpūdingus, plačiai pripažintus rezultatus.

Jeigu išvardinti, kokie institute yra pagrindiniai moksliniai skyriai ar laboratorijos, kokia yra vykdomų darbų te-

matika, mažai išmanančiam žmogui reikėtų beveik nieko nepasakyti, arba tik galvą sujaukti. Gi giliems, fundamentiniams tyrimams jau nepakan-ka cilinių laboratorijų, įprastos eksperimentinės bazės. Didelis instituto vadovybės, Tarybos, laboratorijų ir skyrių vedėjų bei visų mokslininkų nuopelnas, kad jie sugebėjo nuo įprastų taikomųjų tyrimų pereiti prie naujų technologijų, įsijungti į tarptautinius aukštųjų technologijų programos projektus ir dabar jų darbai graibstomi, spausdinami prestižiniuose leidiniuose, o autoriai kviečiami į tarptautines mokslines konferencijas.

Augalų fiziologijos laboratorijoje sutikome jauną doktorantą Kęstutį Baranauską, kuris pagal aukštųjų technologijos programos projektą „Kietakūnio apšvitinimo technologijų augalų fotofiziologiniame procese valdymas“, stebėjo kokią įtaką tam tikro bangos ilgio šviesa turi ridikėlių, salotų augimui. Laboratorijoje, žiūrint į skirtingo atspalvio raudona šviesa apšviestus augalus, jautiesi lyg tikrai būtum savotiškam fantastikos pasaulyje. Direktoriaus dar pasakojo, kad taip pat atliekami tyrimai siekiant nustatyti kokią įtaką augalams turi vienas ar kitas ozono, anglies dvideginio ore kiekis ir pan. Nereikia būt specialistų, kad suprastum, jog tokie darbai tikrai kelia pasaulinį mokslininkų susidomėjimą, o jauni instituto doktorantai turi pačią gražiausią perspektyvą. Vėliau, kalbant telefonu su šios laboratorijos vedėju profesoriumi, habilituotu daktaru Pavėlu Duchovskiu, ta nuomonė dar labiau sustiprėjo. Gera žinoti, kad Lietuva ir žemės ūkio moksle turi tokio aukšto lygio bei pripažinimo mokslininkus.

Su pavydėtinu užsidegimu

ir entuziazmu apie naują vaisių ir daržovių perdirbimo eksperimentinį modulį kalbėjo Biochemijos ir technologijos laboratorijos vedėjas daktaras Pranas Viškelis. Tai gražus pavyzdys, kaip remiant Vyriausybei, o konkrečiai Ūkio, Švietimo ir mokslo bei Žemės ūkio ministerijoms buvo sukurta ir įrengta visiškai nauja laboratorija, atitinkanti Naujausius Europos sąjungos reikalavimus. Tiesa, pati laboratorija kainavo apie 1,2 milijonų litų, tačiau tikrai joje vykdomi moksliniai tyrimai, rengiami vaisių, daržovių perdirbimo technologiniai moduliai turėtų greitai atsipirkti. Institute vykdomi vaisių, uogų, daržovių kokybės tyrimai, jų laikymo ir perdirbimo procesai, kuriami nauji vertingi produktai mūsų daržovių, vaisių ir uogų augintojams gali padėti atverti plačias rinkas visoje Europoje.

Pelnytai ir objektyviai taip optimistiškai rašant apie instituto darbus, jų perspektyvą, gali atrodyti, kad čia ir rimtų ar aštrių problemų nėra. Deja ne taip. Lietuvos mokslo taryba, apspūsdama Mokslo institutų vertinimą, pagal kurį vėliau skiriamas vienas ar kitas biudžetinis finansavimas, savo šalies ir savo žmonių atžvilgiu tikrai elgėsi nusikalstamai ir egoistiškai. Žemės ūkis turi tokias sudėtingas ir nuolat besikeičiančias gamtines sąlygas, didžiausią dirvožemio įvairovę. O kur dar paties ūkininkavimo įvairovė, žemės ūkio reforma!? Žemės ūkio krypties mokslinio tyrimu institutus vertinant taip pat, kaip tikslųjų mokslų institutus, tik pagal fundamentinius tyrimus, pagal anglų arba kita užsienio kalba ypatinguose leidiniuose parašytus straipsnius, juos lyg paliko atplėštus nuo žemės, nuo esamų problemų ir realaus gyvenimo.

(Nukelta į 6 psl.)

KONSULATO PRANEŠIMAS

Spalio 16 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. PLC (14911 127th Street, Lemont, IL) di-džiojoje salėje įvyks susitiki-mas su LR Užsienio reikalų ministerijos Amerikos, Afrikos, Azijos ir Okeanijos departa-mento direktoriumi ambasadoriumi Jonu Paslausku. Sve-

čias pasidalins mintimis apie Lietuvos ir JAV santykius. J. Paslauskas yra dirbęs LR ambasadoje JAV ir Kanadoje, o pastaruosius 6 metus buvo LR ambasadoriumi Baltarusijoje. Visus kviečiame į šį susitikimą.

*LR Generalinis konsulas
Čikagoje*

TRISPALVĖ RESPUBLIKONŲ PARTIJOS PIRMININKUI

Lietuvos Respublikos ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose Vygaudas Ušackas Michigan valstijos Respublikonų partijos vadų 26-osios konferencijos, vykusios š.m. rugsėjo mėn. 24d., metu pasveikino šios partijos Michigan valstijos pirmininką Saulių Anužį ir įteikė jam Trispalvę, plėvėsavusią prie LR ambasados Vašingtone pastato.

Lietuvos ambasadoriaus sveikinimą S.Anužiui konferencijos metu perskaitė Lina Alksninis-Anužis: “Mes įsitikinę, kad pasirinkdami Saulių Anužį partijos pirmininku, jūs padarėte puikų pasirinkimą. Saulius karjeros politikoje metu įrodė savo pasiryžimą ginti Amerikos vertybes, tuo pačiu išlaikydamas savo tėvų ir prosenelių tradicijas per aktyvią veiklą Amerikos lietuvių organizacijose.”

“Tokie žmonės kaip Saulius yra mūsų pasididžiavimas ir įrodymas kokios artimos yra

mūsų dvi tautos, kurias sieja bendros vertybės,” – kalbėjo Lietuvos diplomatas.

Renginyje, skirtame pagerbti naujai išrinktą Michigan valstijos Respublikonų partijos pirmininką Saulių Anužį, iš viso dalyvavo apie 2,5 tūkst. delegatų, kurie vaišinosi lietuvišku “Švyturio” alumi.

Tarp konferencijos dalyvių buvo JAV senatorius Sam Brownback, 9 JAV Atstovų rūmų nariai, Massachusetts valstijos gubernatorius Mitt Romney, JAV energetikos ministras Spence Abraham, Respublikonų partijos pirmininkas Ken Mehlman ir kt.

Saulius Anužis taip pat yra Lietuvos garbės konsulas Michigan valstijoje, bei aktyvus ALEDAC (Amerikos lietuvių ekonominės plėtros tarybos) narys. S. Anužis su žmona Lina augina keturius vaikus – Matą, Tada, Vytį ir Marių.

*Kęstutis Vaškelevičius,
Lietuvos ambasada*

A. LYDEKOS NUOPELNUS KURIANT PILIETYBĖS ĮSTATYMĄ ĮVERTINO IŠEIVIAI

Vilnius, rugsėjo 29 d. (ELTA). Išeivija “Gintarinii žymeniu” įvertino liberalcentristo Armino Lydekos indėlį rengiant Pilietybės įstatymo pataisas.

JAV lietuvių bendruomenė Užsienio reikalų komiteto Seime nariui A. Lydekai skyrė “Gintarinį žymenį”, kuriuo apdovanojami labiausiai Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimui ir valstybės stiprinimui nusipelnę žmonės, rašoma Seimo Liberalų ir centro frakcijos pranešime.

Pasak A. Lydekos, šis jau šeštus metus teikiamas apdovanojimas jam buvo netikėtas, mat į JAV jis vykęs darbo reikalais.

“Labai netikėtas apdovanojimas. Iki pat nominacijos paskelbimo JAV išėivių bendruomenė sugebėjo išsaugoti paslaptį, - ketvirtadienį *Eltai* sakė parlamentaras. - Mane kvietė nuvykti į JAV dėl atnaujintos darbą Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos, taip pat dalyvauti apskritojo stalo diskusijose dėl pilietybės ir dvigubo apmokes-tinimo klausimų”.

Pasak politiko, jis tapo pir-

muoju Lietuvos piliečiu, gavusiu šį įvertinimą. Iki šiol “Gintarinii žymeniu” buvo apdovano-ti Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimui nusipelnę užsienio valstybių - JAV, Izraelio - piliečiai.

A. Lydeka praėjusios kadencijos Seime vadovavo naują Pilietybės įstatymą parengusiai darbo grupei, tad skiriamas apdovanojimas labiausiai, pasak jo, akcentuotas darbas, susijęs su pilietybės įstatymo kūrimu: teisingų sąvokų paieška, dvigubos pilietybės apibrėžimu.

JAV lietuvių bendruomenės tarybos prezidento pirminkės Reginos Narušienės tvirtinimu, parlamentaras šio apdovanojimo nusipelnę todėl, kad konkrečiais darbais prisidėjo prie pilietybės instituto stiprinimo.

“Kiekvienai valstybei ir jos piliečiams ypač svarbi Konstitucija bei joje įtvirtintas Pilietybės institutas. Mūsų nuomone, šių metų laureatas A. Lydeka ne tik giliai suvokė šio instituto svarbą, bet ir konkrečiais darbais prisidėjo prie jo stiprinimo”, - frakcijos pranešime cituojama R. Narušienė.

Lietuvos prez. Valdo Adamkaus pagerbimo vakarienėje Čikagos Hiltono viešbutyje rugsėjo 19 d. prezidento spaudos tarnybos vadovė Rita Grumadaitė ir Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius.

Edvardo Šulaičio nuotr.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS 28-OJO SEIMO 2005 M. SPALIO 7-8-9 D. BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUJE DARBOTVARKĖ

PENKTADIENIS, spalio 7 d.

6:00 – 8:00 Susitikimas su svečiais ir atstovais.

ŠEŠTADIENIS, spalio 8 d.

9:00 – 10:00 Registracija

10:00 – 12:00 Seimo atidarymas ir iškilmingas posėdis:

1. Matildos Marcinkienės, Seimo rengimo komiteto pirmininkės, sveikinimas,

(Atkelta iš 5 psl.)

VIZITINĖ KORTELĖ...

Mūsų pačių institutų mokslinius tyrimus padarė reikalingus ne tiek savo kraštui, savo ūkininkams, bet kaip mokslui apskritai. Taikomieji tyrimai tapo nuostolingi, o mokslo naujovės propaguojantieji, diegiamieji straipsniai visiškai nuvertinti. Taigi, jeigu kas, ką ir nori dar lietuvių kalba rašyti, propaguoti, aiškinti – paliekama laisvai iniciatyvai, senajam entuziazmui.

Tiesa, institutas ir čia nuleido rankų, leidžia periodinį leidinį “sodininkystė ir daržininkystė”, kuris įrašytas į Lietuvos prestižinių mokslo leidinių sąrašą. Mokslo naujovės publikuojamos monografijose, knygoje, brošiūrose, spaudoje, skleidžiamos parodose, įvairiuose kituose renginiuose. Institutui pavyko ne tik išlikti, atsinaujinti, sutvirtinti, įgyti tarptautinį pripažinimą, išugdyti naują perspektyvių mokslininkų kartą, bet ir išlaikyti autoritetą bei gyvą ryšį tarp Lietuvos sodininkų, daržininkų, ūkininkų. O tai svarbiausia.

Išvykstant iš instituto galvojau, - o tiesą tėvai sakė, kad ten kur gėlės, kur tvarka, kur žmonės rūpinasi aplinka, stengiamasi, kad būtų visiem gražu, tikrai ir patys šeimininkai yra gražūs, darbštūs, geri.

2. Petro Bucho, Sąjungos pirmininko, žodis,

a) garbės prezidento sudarymas,

b) Seimo komisijų sudarymas.

3. Himnai – Margarita ir Vaclovas Momkai

4. Invokacija – prel. Ignas Urbonas

5. Mirusiųjų pagerbimas – Irena Dirdienė, Sąjungos sekretorė

6. Sveikinimai

7. Gintaro Songailos, Lietuvos Tautininkų Lietuvoje pirmininko, paskaita

a) svečią pristato inž. Eugenijus Bartkus,

b) diskusijos.

12:00 – 1:30 Pietūs

1:30 – 4:00 Darbo posėdis I.

1. Darbo prezidento sudarymas

2. Pranešimai:

a) pirmininko Petro Bucho,

b) ižd. Oskaro Kremerio,

c) garbės teismo Antano Mažeikos,

d) kontrolės komisijos,

e) skyrių pirmininkų pranešimai,

f) pasisakymai dėl pranešimų.

6:00 val. vak. “Dirvos” 90 metų sukakties proga iškilminga vakarienė.

Programą veda Dalia So-

kienė:

a) kokteiliai,

b) vakarienė,

c) sveikinimai,

d) meninė dalis: solistė Nida Grigalavičiūtė, muz. Ričardas Sokas,

e) šokiai – groja Ričardas Sokas.

SEKMADIENIS, spalio 9d.

10:30 Šv. Mišios Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

11:45 – 12:30 Darbo posėdis II.

1. Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos ateitis.

2. Rinkimai:

a) sąjungos pirmininko,

b) valdybos narių,

c) garbės teismo,

d) kontrolės komisijos.

3. Nutarimų komisijos pranešimas ir priėmimas.

4. Klausimai ir sumanymai.

5. Seimo uždarymas.

12:30 – 1:30 Pietūs

1:30 – 2:30 Tautinio kultūros fondo suvažiavimas,

2:30 “Vilties” draugijos suvažiavimas.

PRASIDĖJO DIRVOS VAJUS

Visiems *Dirvos* prenumeratoriams bei skaitytojams buvo išsiųsti loterijos bilietai su prašymu juos išplatinti. Loterijos tikslas yra padidinti kapitalą, kuris yra labai reikalingas *Dirvos* leidybos kasdieninių išlaidų padengimui.

Dėkojame visiems, kurie jau atsiliepėte. Skatiname visus išbandyti laimę, gražinti šakneles ir pagal išgales pridėti auką.

Loterijos traukimas 2005m. lapkričio 1-mą dieną.

“Vilties” draugijos valdyba, Dirvos leidėjai

CHICAGO, IL

LIETUVOS PREZIDENTO PASIRODYMAI
ČIKAGOJE

Prezidentas Valdas Adamkus Čikagą laiko savo antraisiais namais, nes čia praleido apie pusę savo gyvenimo. Todėl jau į šį "vėjuotą miestą" visada yra malonu sugrįžti nors paskutiniiais metais vis rečiau tokių galimybių atsiranda.

Kai jis rengėsi oficialiam vizitui į New Yorką dalyvauti Jungtinių Tautų 60-je generalinėje asamblėjoje ir susitikimams su įvairiais pareigūnais, į kelionės maršrutą įrašė ir Čikagą. Čia jis atvyko (rugsėjo 16 d.) ir išbuvo iki (rugsėjo 19 d.) vėlyvo vakaro. Čikagą prezidentas buvo numatęs labiau neoficialiems susitikimams, bendravimu su draugais bei pažįstamais.

Tačiau ir čia neišvengė oficialaus pobūdžio renginių. Vienas iš tokių buvo Lietuvos vadovo paskaita Hiltono viešbutyje Čikagos miesto centre, kurią surengė čia geriau žinoma draugija – "Chicago Council of Foreign Relations".

Taip pat pirmadienį aukštasis svečias turėjo pasimatymą su šio didmiesčio meru – Richard Daley bei miesto aplinkos apsaugos viršininku Johnson. Kiek sužinojome, šie pokalbiai vyko draugiškoje ir darbingoje atmosferoje, kadangi prez. V. Adamkus merą gerai prisimena iš ankstesnių laikų.

Smagus renginys
Hiltono viešbutyje

Visą pirmadienio vakarą prez. V. Adamkus praleido Hiltono viešbutyje, kur buvo pagrindiniu kalbėtoju forume "Čikaga ir pasaulis". Dar prieš 6 val. vakaro čia rinkosi būriai žmonių, kurie norėjo išgirsti prezidento pranešimo.

6:30 val. prasidėjo pats renginys, kuriame dalyvavo 100 žmonių – iš jų arti pusės buvo lietuviai. Į salę atvykus V. Adamkui jį čia pristatė "Chicago Council of Foreign Relations" prezidentas Marshall M. Bouton, kuris kalbėjo trumpai, sveikindamas tolimą svečią.

Po vakarieniškos prabilo anksčiau minėtos grupės vyr. viceprezidentas John M. Ryan. Jis taip pat klausytojus supažindino su pagrindiniu kalbėtoju V. Adamkumi.

Štai jo žodžiai: "prez. Valdas Adamkus, gimęs Lietuvoje, į JAV su šeima imigravo 1949. Visi apsistojo Čikagoje, kur jis 1960 m. baigė Illinois Technologijos institutą inžinieriaus laipsniu. Tada jis pradėjo tarnybą JAV Gamtos apsaugos agentūroje ir joje vėliau buvo paskirtas administrato-

riumi ir toje pozicijoje išstano iki 1997-ųjų. Gyvendamas Čikagoje jis buvo vadu lietuvių – amerikiečių bendruomenėje. Sugrįžęs Lietuvon jis pirmą kartą buvo išrinktas Lietuvos Respublikos prezidentu 1998 m. sausio 4 d. 2004-aisiais jis vėl buvo perrinktas prezidento pareigoms."

Kalbėtojas taip pat išskėlė faktą, kad Lietuvos ekonominis augimas 2005 m. vyksta 7 procentais, tuo tarpu JAV – tik 3 procentais.

"Čikaga buvo mano gyvenimo dalis"

Tokiais žodžiais pradėjęs apie pusvalandį užtrukusią savo kalbą, prezidentas V. Adamkus padėkojo už progą vėl sugrįžti į Čikagą ir čia pasirodyti.

Kalbėtojas pažymėjo, jog čia daug kas pasikeitė, ypač po atmintinos rugsėjo 11-sios datos. Tačiau jis paminėjo, kad yra dalykų, kurie nepasikeitė – pvz. išlaikyti pastovumą Rytų Europoje.

Todėl ir Lietuvos vadovas pažvelgė į žygius, stengiantis išplėsti laisvę ir demokratizaciją tame rajone. Jis čia nurodė Lietuvos pavyzdį į kurią 1990-aisiais papūtė laisvėjimo vėjai. "Kiek iš Jūsų pagalvojote kad Lietuva išsilaisvins iš Sov. Sąjungos?" – retoriškai klausė prezidentas.

Kalbėtojas nurodė nemažai asmeniškios patirties minčių, duodant patarimų kaip kitos valstybės, ypač Juodosios jūros ruože, galėtų pasukti demokratizavimo kryptimi. Paminėta ir Ukrainos "Oranžinė revoliucija", kuri buvo geru žingsniu ta kryptimi.

Po paskaitos kai kurie klausytojai įsijungė į diskusijas.

Su klausimais prisistatė ir lietuviai: adv. Algimantas Kėželis, Donatas Tijūnelis bei kiti. Prezidentas jiems išsamiai atsakė.

Gaila, kad Prezidento spaudos taryba, kurios vadovė Rita Grumadaitė lydėjo prezidentą ir buvo salėje, nepasirūpino paskaitos kopijų paruošimu ir spaudos atstovai neturėjo progos tekstą gauti į rankas, kaip paprastai yra priimta.

Po paskaitos – tiesiai į aerouostą

Kadangi prez. V. Adamkus atgal Lietuvon turėjo išskristi tą patį pirmadienio vakarą, tai jis neturėjo laiko Hiltono viešbutyje ilgėliau užtrukti. Nieko nelaukdamas, su palydovais turėjo skubėti į O'Hare oro uostą, norint nepavėluoti į Scandinavian linijos lėktuvą, kuris turėjo perskraidinti Lietuvos prezidentą per Atlantą.

Lietuvos prez. V. Adamkus kalba Čikagos Hiltono viešbutyje.

Edvardas Šulaitis nuotr.

BIULETENIS
IR TOLIAU GYVUOJA

Šių metų birželio mėnesio mūsų apylinkės Lietuvos biuletenis paskelbė, kad jau sukako dvidešimt metų. Tą puikią žinią aptemdė biuletenio redaktoriaus Vinco Šalčiūno pranešimas, kad jis esąs pavargęs ir pasitraukia iš redaktoriaus pareigų. Man, kaip šios apylinkės pirmininkui, teko daug pastangų įdėti, ieškant pakaitalo buvusio redaktoriaus vieton, kad šis biuletenis ir toliau gyvuotų. Buvo kreiptasi į visą eilę asmenų, kad padėtų gelbėti padėtį. Visi pritarė biuletenio reikalingumui, tačiau niekas nesutiko imtis atsakomybės jį redaguoti. O pats laikas jau reikalavo, kad biuletenis turi pasirodyti už mėnesio. Pagaliau visą padėtį išgelbėjo mano žmona Jūratė, sutikusi imtis to nedėkingo darbo. Redakciniam darbe jai talkininkaus Dalia Augūnienė, o biuletenio administracinius reikalus ir toliau sutiko tvarkyti mūsų mielas Vincas Šalčiūnas, kuriam visi mes turėtume būti nepaprastai dėkingi už pasiaukojimą visą dvidešimtmetį ne tik redaguoti, bet ir administruoti šį biuletenį.

Tikėkime, kad naujojo kolektyvo rankose mūsų biuletenis dar ilgai gyvuos.

Kęstutis K. Miklas, LB Palm Beach apylinkės pirmininkas

Savo viešnage Čikagoje metu V. Adamkus, kaip paprastai, buvo apsistojęs pas savo gerus draugus Biručius. Čia ilgėliau viešėjo Alma Adamkienė, atvykusi prieš 3 savaites.

Dabar prezidentas Čikagoje turėtų trumpai viešėti šią žiemą, prieš važiuojant tradicinių atostogų Meksikon sausio mėnesio antroje pusėje. Tokias išvykas su savo draugais jis tęsia jau daugelį metų.

Edvardas Šulaitis

PALM BEACH, FL

Palm Beach apyl. lietuvių gyvenimas vasarą sulėtėja, nes daug kas išvyksta Lietuvon, ar šiaurėn. Tačiau kiekvieno mėnesio antrą antradienį lietuvių susirenka Piccadilly restorane, West Palm Beach, pabendrauti, švęsti Lietuvos šventes, padiskutuoti, apsarstyti įvykius.

Rugpjūčio 20 d. vyko LB Palm Beach apylinkės valdybos posėdis. Svarstyta biuletenio redakcijos sudarymas, atstovų K. Miklo ir D. Augūnienės dalyvavimas LB Tarybos suvažiavime Detroit mieste (rugsėjo 23-25). Priimti nutarimai dėl Palm Beach apylinkės 30 – mečio paminėjimo gruodžio 11 d. Priminta, kad PB apylinkės gegužinė planuojama sausio 15 d., o 2006 m. pavasarį mūsų apylinkėje vyks LB Floridos apygardos suvažiavimas. Išklaustas pranešimas iš apygardos suvažiavimo gegužės 5 – 6 d. St. Petersburg mieste.

Rugsėjo 11 d., sekmadienį, 12 val. Ocean Cay parke 2188 Marcinski Rd. Jupiter vyko lietuvių mokyklos "Saulėtas krantas" mokslo metų pradžiai skirtas piknikas. Paminė-

ta 2001 m. rugsėjo 11 d. tragedija, pagerbta tylos minute. Buvo gardžios vaišės, gautos lėšos bus skirtos kuriant lietuvių mokyklėlės ir jaunimo organizacijos "Saulėtas krantas" internetinį puslapį.

NETEKTIS

Liepos 2 d. netikėtai mirė šios LB apylinkės narys, muzikas, kompozitorius, vargonininkas Liudas Stukas. Jis vietos lietuviams rengdavo atsilankusių Lietuvos solistų koncertus. Jo kūriniai dainuodavo sol. O. Jameikienė, O. Šalčiūnienė ir "Dainos" choras. Jis buvo nuolatinis šio choro akompanuotojas koncertuose, minėjimuose, išvykose ir vargonininkas bažnyčioje. Šio talentingo ir paslaugaus muziko pasiges visa lietuvių visuomenė, bet ypač – "Dainos" choras.

Liepos 5 velionio šermenyse dalyvavo didokas lietuvių būrys. Atsisveikinimui "Dainos" choras pagiedojo "Marija Marija" ir "Lietuva brangi". Lietuvos Vyčių kuopa sukalbėjo pačių sukurta bendrą maldą. Atsisveikinimo kalbų nebuvo leista.

Liepos 7 d. buvo laidotuvių (Nukelta į 11 psl.)

CLEVELAND, OH

Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės rengiamos Lietuvos dienos įvyks 2005 m. spalio 15-16 dienomis Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos patalpose, 18022 Neff Road, Cleveland, OH.

Spalio 15 d., šeštadienį 6:30 v.v., programą atliks Connecticut teatro grupė "Aitvaras": Viduos Bladykaitės komedija "Ženteliai". Režisierė Sigita Šimkuvienė, dailininkas Rolandas Kiaulevičius. Antroje dalyje šokiai, dainos, poezija.

Po spektaklio vaišės ir linksmavakaris.

Bilietai \$20 ir \$15, studen-

tams \$5. Jaunimui iki 16 metų įėjimas nemokamas. Bilietus telefonu galima įsigyti pas Kristina Stankaitę-Phillips (440) 2382557.

Spalio 16 d., sekmadienį, 10:00 v.r. - šv. Mišios, 11:00 v.r. - 3:30 v.p.p. - mugė (auditorijoje), 11:00 v.r. - 1:00 v.p.p. pietūs (svetainėje).

Lietuvių dienų proga, spalio 16 d. rengiama meno darbų, tautodailės ir rankdarbių mugė. Norintys dalyvauti mugėje su savo dirbiniais, prašome kreiptis į Regina Idzeliene, tel. (216) 531-6546 arba mob. (216) 403-9146.

Cleveland LB valdybos narė kultūros reikalams Nomeda Vucianienė

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos kariuomenės Generolo Adolfo Ramanausko kovinio rengimo centre Nemenčinėje rugsėjo 28 d. prasidėjo Tarptautinio karinio apaštalavimo konferencija, kurioje dalyvavo karininkai iš Europos bei Afrikos valstybių. Pasak KAM pranešimo spaudai, konferencijoje dalyvavo 65 aukšto rango karininkai iš 14 šalių: Lietuvos, Austrijos, Belgijos, Bosnijos ir Hercegovinos, Didžiosios Britanijos, Ispanijos, Olandijos, Nigerijos, Portugalijos, Slovakijos, Slovėnijos, Šveicarijos, Vatikano, Vokietijos.

Konferencija prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukėjo Lietuvos kariuomenės vyskupas ordinaras Eugenijus Bartulis. Susirinkusiuosius pasveikino Lietuvos kariuomenės vadas generalas majoras Valdas Tutkus, Tarptautinio karinio apaštalavimo prezidentas brigados generolas Miguel Alonso Baqueras (Ispanija), Lietuvos kariuomenės vyriausiasis kapelionas pulkininkas Juozas Gražulis.

Rugsėjo 29 d. buvo skaitomi pranešimai ir paskaitos apie tarptautinį karinį apaštalavimą, vyko plenarinės diskusijos. Karininkai taip pat turėjo galimybę susipažinti su Lietuva, jos kultūra, tradicijomis bei istoriniu paveldu. Svečiai aplankė Krašto apsaugos ministerijos Gynybos štabą, kur karininkai buvo supažindinti su Lietuvos kariuomenės dabartine situacija, reforma, taikos rėmimo operacijomis.

Konferencijos metu taip pat vyko kariuomenės vyskupų ir kapelionų forumas, buvo renkamas naujasis Tarptautinio karinio apaštalavimo prezidentas ir generalinis sekretorius, artimiausios veiklos, ateities perspektyvų aptarimas. Konferencija baigėsi šv. Mišiomis Lietuvos kariuomenės Šv. Ignoto bažnyčioje, vyko Tarptautinio karinio apaštalavimo prezidento pareigų perdavimo ceremonija.

2005-ieji metai Tarptautinio karinio apaštalavimo organizacijai yra išskirtiniai, ji švenčia 40-ąsias įkūrimo metines. Organizacija buvo įkurta 1965 metais Ispanijoje. Jos tikslas - spręsti krikščioniškojo gyvenimo klausimus kariuomenėse, teikti pastabas bei pasiūlymus NATO bei pasaulio valstybių vadovams.

Lietuvoje lankėsi Varšuvoje reziduojantis Afganistano ambasadorius Abdul H. Haider, kuriam pavesta kuruoti santykius su mūsų šalimi. Vykstančio vizito darbotvarkėje buvo svečio susitikimai su užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu, paramos ir projektų Afganistane koordinatorė ambasadorė Ginte Damušyte, taip pat Krašto apsaugos, Ūkio, Švietimo ir mokslo bei Sveikatos apsaugos ministerijų atstovais. Sutikimuose buvo aptariamos Lietuvos dalyvavimo Afganistano atkūrimo projektuose galimybės. Afganistano ambasadorius lankėsi Vilniaus Šv. Kristoforo vidurinėje mokykloje, kur skaitė pranešimą. Per susitikimą su moksleiviais jam buvo perduoti piešiniai ir sveikinimai, skirti Afganistano Goro provincijos mokiniams. Lietuva vadovauja šioje provincijoje įkurtai Provincijos atkūrimo grupei.

Įtakingas Europos Sąjungos politiką analizuojantis žurnalas "Parliament Magazine" Lietuvos atstovę Europos Parlamente Oną Juknevičienę nominavo "Metų pasiekimo" kategorijoje. Ši Darbo partijai atstovaujanti europarlamentarė susilaukė žurnalo dėmesio, nes paskelbė drąsiai atskaitą apie ydingą parlamento narių išlaidų kompensavimo sistemą. Kaip pažymi "Parliament Magazine" apžvalgininkai, O. Juknevičienė yra Parlamento reformos darbo grupės, kuri siekia sukurti europarlamentarų etikos kodeksą, apibrėžti jų teises ir atsakomybę, narė.

Siekianti žurnalo apdovanojimo O. Juknevičienė konkuruoja su vokiete socialdemokratė Evelyne Gebhardt ir švedu krikščionių demokratu Anders Wijkman. Pirmoji pasižymėjo savo atskaita dėl paslaugų direktyvos, tuo tarpu antrasis buvo įvertintas už nuoseklų darbą kuriant Europos vystymo planus, ypač aplinkosaugos srityje.

Šiais metais "Parliament Magazine" išskyrė penkias nominacijas atskirose srityse (aplinka, teisingumas ir žmogaus teisės, jaunimas ir švietimas, sveikata, vystymas) bei bendrąją "Metų pasiekimo" nominaciją. Pretendentus aktyviai siūlė Europos Sąjungoje veikiančios nevyriausybines bei ne pelno siekiančios organizacijos. Už pasiūlytus pretendentes visą rugsėjo mėnesį balsuoja tik parlamento nariai, o nugalėtojai bus paskelbti oficialios ceremonijos metu spalio 11 dieną. 1997 metais pasirodęs žurnalas "Parliament Magazine" yra skirtas pagrindinėms ES politikos diskusijoms.

Rusijos naikintuvų "Su-27" avarijos priežasčių tyrimą sutrikdė šios šalies kariškių klaida, padaryta perduodant Lietuvoje sudužusio orlaivio duomenis. Tai pripažino tyrimą stebintis Rusijos įgaliotas atstovas generolas leitenantas Sergej Baineitov. Rusijos atstovai vieninteliai disponuoja nukritusio naikintuvo "juodosios dėžės" analizei būtiniais techniniais parametrais, todėl jų suteikta informacija gali turėti įtakos išvadoms.

Dalia Grybauskaitė, Europos Komisijos finansų ir biudžeto direktorė, ir Jose Manuel Barroso, Europos Komisijos pirmininkas.

ES nuotr.

EUROPOS PARLAMENTO PRAŠOMA PAAIŠKINIMŲ DĖL ES RYGINĖS SIENOS SAUGUMO

Baltijos ir Europos šalių grupei priklausantys Europos Parlamento deputatai pateiks Europos Sąjungos užsienio reikalų komisarei Benita Ferrero-Waldner oficialų paklausimą dėl ES rytinių sienų saugumo.

Deputatai tikisi sulaukti atsakymo, kaip ES šalių oro sienų pažeidimai, kuriuos sistemingai vykdo Rusijos karinės oro pajėgos, dera su bendromis ver-

tybėmis, kuriomis grindžiama strateginė ES ir Rusijos partnerystė, pranešė Europos Parlamento konservatorių grupės atstovas spaudai.

"Ar tai reiškia, kad ES rytinės sienos neliečiamumas nėra bendros užsienio ir gynybos politikos dalis?" - klausia europarlamentarai. Deputatų nuomone, reguliarius Rusijos naikintuvų skrydžiai virš Baltijos jūros Ka-

raliaučiaus kryptimi yra rimtas iššūkis Europos saugumui. Deputatai rekomenduoja Europos Komisijai pradėti ieškoti galimybių demilitarizuoti Karaliaučių.

Kreipimesi taip pat akcentuojami klaidinantys Rusijos žinybų pareiškimai dėl incidento Lietuvoje, kur nukrito rusų naikintuvas. Deputatai kelia ir sienos sutarčių klausimą. *Delfi*

KARALIAUČIAUS DEMILITARIZAVIMAS SRITĮ PAVERSTŲ KLESTINČIA ZONA

Krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas įsitikinęs, kad Rusijai išvedus karines pajėgas iš Karaliaučiaus, kurį supa vien draugiškos valstybės, ši sritis suklestėtų. "Neatmetu, kad naikintuvas į Lietuvą galėjo įskristi todėl, kad neutralus kanalas, per kurį galima patekti į Karaliaučių, yra labai siauras. Kyla natūralus klausimas tada, kam toks koridorius reikalingas?" - samprotavo G. Kirkilas, paklaustas, ką mano apie užsienio reikalų ministro nuomonę, kad Rusijai reikėtų demilitarizuoti Karaliaučiaus sritį.

Anot G. Kirkilo, Karaliaučiaus kaiminystėje ES ir NATO priklausiančios valstybės. "Priešišku valstybių aplink šią sritį nėra. Be to, Karaliaučiaus demilitarizavimas būtų naudingas patiems kaliningradiečiams ir pačiai Rusijai, kuri galėtų gerokai greičiau vystyti savo ekonomiką. Šiandien kaliningradiečiai praranda milijonus eurų vien todėl, kad ten yra tokia situacija", - sakė G. Kirkilas.

Jis galvoja, kad "anksčiau ar vėliau Rusija supras, kad Karaliaučius galėtų būti klestinti ekonominė zona, netgi panaši į Honkongą". *Delfi*

BALTIJOS ŠALIŲ PREMJEJAI – UŽ BENDRĄ PRISIJUNGIMĄ PRIE ŠENGENO ERDVĖS

Baltijos šalių premjerai tiki, kad Lietuva, Latvija ir Estija kartu įsijungs į Šengeno erdvę ir ragina gerinti šalių tarpusavio bendradarbiavimą siekiant šio tikslo. Tai pranešė Vyriausybės spaudos tarnyba po rugsėjo 28 d. Estijos Saremos saloje pasibaigusio Baltijos Ministrų Tarybos ministrų pirmininkų tarybos posėdžio.

Šiame susitikime dalyvavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos premjerai Algirdas Brazauskas, Aigaras Kalvitis ir Andrus An-

sip. Kaip sakoma pranešime, savalaikis įsijungimas į Šengeno erdvę atitinka Baltijos valstybių žmonių interesus ir yra pagrindinis veiksnys, leisiantis šioms valstybėms visapusiškai pasinaudoti viena iš pagrindinių Europos Sąjungos piliečių teisių - teise į laisvą asmenų judėjimą. Todėl premjerai pabrėžė būtinybę užtikrinti, kad Estija, Latvija ir Lietuva taptų visavertėmis Šengeno erdvės narėmis kaip galima greičiau pirmajame jos plėtimo etape. *Delfi*

D. GRYBAUSKAITEI – METŲ EUROPIEČIO TITULAS

Už Europos Sąjungos biudžetą ir finansus atsakinga eurokomisarė Dalia Grybauskaitė yra viena pretendenčių Metų europiečio rinkimuose, kuriuos paskelbė savaitraštis *European Voice*. D. Grybauskaitė nominuota kartu su 49 europiečiais, kurie per pastaruosius 12 mėnesių turėjo didžiausią įtaką Europos dienotvarkę ir sprendimų priėmimui.

Leidinio skaitytojai rinks labiausiai nusipelnčius europiečius devyniose kategorijose - Metų Europos Parlamento narys, Metų eurokomisaras, Metų diplomatas, Metų valstybės veikėjas, Metų žurnalistas, Metų verslo vadovas, Metų

pasiekimas, Metų aktyvistas ir Metų ne ES pilietis.

Visi šie pretendentai dalyvaus ir Metų europiečio rinkimuose.

Į Metų komisaro kategoriją D. Grybauskaitė įtraukta už aktyvias pastangas skirti daugiau ES biudžeto lėšų konkurencingumo didinimui tyrimų ir plėtros srityse.

Iki lapkričio 11 dienos devynių kategorijų laimėtojus ir Metų europietį išrinks *European Voice* skaitytojai, užpildydami savaitraštyje spausdinamas anketas bei apsilankę leidinio internetiniame puslapyje. Metų europietis bus paskelbtas lapkričio 29 dieną. *Delfi*

GETEBORGO KNYGŲ MUGĖ PASITINKA LIETUVĄ

Geteborgo mieste Švedijoje rugsėjo 29 d. prasidėjo didžiausia Šiaurės Europoje knygų mugė, šįmet pagrindinį dėmesį skyrusi Lietuvai. Dalyvavimas Geteborgo knygų mugėje bus didžiausias lietuvių literatūros pristatymas užsienyje šiais metais.

Išskirtinės šalies viešnios teisėmis dalyvaujančios Lietuvos stendą Švedijos parodų centre vidurdienį iškilmingai atidarys Lietuvos kultūros ministras Vladimiras Prudnikovas ir Švedijos kultūros ministras Leif Pagrotsky.

Keturias dienas trukusiančios mugės lankytojai galės išvysti net apie 300 naujausių lietuviškų knygų kolekciją, kurias nacionaliniame stende pristatys 18 šalies leidyklų. Geteborge Lietuvai atstovaus septyniolika rašytojų - poetų, prozininkų, dramaturgų: Neringa Abrutytė, Eugenijus Ališanka, Laura Sintija Černiauskaitė, Sigitas Geda, Gintaras Grajauskas, Jurga Ivanauskaitė, Antanas A. Jonynas, Vanda Juknaitė, Herkus Kunčius, Vytautas V. Landsbergis, Aidas Marčėnas, Sigitas Parulskis, Komelijus Platelis, Tomas Venclova, Dovilė Zelčiūtė, Markas Zingeris ir Agnė Žagrakalytė. Geteborgo knygų mugėi išleisti septyni nauji lietuvių literatūros vertimai į švedų kalbą, tarp jų - lietuvių prozos ir poezijos antologijos.

Kartu su nacionalinės ekspozicijos atidarymu prasidės ir specialūs renginiai, seminarai, diskusijos, skirtos Lietuvai. Vien pirmąją Geteborgo mugės dieną vyks daugiau kaip 10 tokių renginių. Jų metu bus pristatytos S. Parulskio, H. Kunčiaus knygos švedų kalba, lietuvių, švedų, anglų kalbomis skaitoma lietuviška poezija, seminaruose aptartos sovietų okupacijos pasekmės šandienos visuomenei ir kt. Taip pat pirmąją mugės dieną vyks

Lietuvoje išleisto istorijos žurnalo (26) viršelyje Juozo Lukšos-Daumanto, vieno didžiųjų laisvės kovotojų, nuotrauka iš Tremties ir Rezistencijos muziejaus fondo.

diskusija apie ekonominę situaciją bei investavimo aplinką Lietuvoje. Mugės seminaruose dalyvaus dar dvi dešimtys garsių Lietuvos visuomenės veikėjų ir intelektualų. Iš viso mugėje iš Lietuvos dalyvaus apie 180 svečių.

Geteborgo mugės renginiai neapsiribos tik parodų salėmis. Kultūros renginiai vyks ir kitose miesto scenose, viešose erdvėse, Geteborgo universitete. Rugsėjo 29-30 dienomis vyks lietuviško džiaz ir poezijos vakarai džiaz klube "Nefertiti". Spalio 2 dieną "Goteborg Art Sound" festivalyje koncertuos "Gaidos" ansamblis. Lietuvos prisistatymą Geteborgo knygų mugėje rengia Lietuvos kultūros ministerija, viešosios įstaigos "Lietuvos institutas" ir "Lietuviška knyga", Lietuvos leidėjų asociacija bei Lietuvos ambasada Švedijos Karalystėje. Mugės metu bus eksponuojama daugiau kaip 700 stendų, vyks per 460 seminarų, kuriuose diskutuoti pakviesta 770 dalyvių.

Gaila, kad Lietuvos kultūros ministras Vladimiras Prudnikovas parodoje uždraudė rodyti knygą apie Lietuvos partizanų laisvės kovas Sovietų rusų okupacijos metu, nors švedai prašė ir ruošiasi išleisti jau antrąją laidą apie Juozo Lukšo veiklą.

MOKA NE TIK GIMTĄJĄ KALBĄ

Pusė Europos Sąjungos gyventojų teigia mokantys ne tik savo gimtąją kalbą. Lietuvoje rusų, anglų, lenkų ar kitas kalbas supranta 90 procentų žmonių – parodė rugsėjo 26 dieną minimai Europos kalbų dienai skirtas Europos Komisijos Eurobarometro tyrimas.

Didžioji dauguma – 79 procentai lietuvių moka rusiškai, 26 procentai – angliškai, 17 procentų – lenkiškai. Estijoje taip pat populiariausia rusų kalba, kurią moka 62 procentai gyventojų, tačiau čia žymiai daugiau nei Lietuvoje – 41 procentas yra angliškai kalbančių. Po 18 procentų estų moka suomių ir vokiečių kalbas.

Latvijoje rusiškai supranta 67 procentai žmonių, tačiau anglų kalba šioje šalyje yra taip pat populiarsnė nei Lietuvoje. Angliškai supranta 34 procentai mūsų kaimynų. Įdomu tai, kad Latvijoje trečia pagal populiarumą yra – latvių kalba.

Mažiausiai žmonių kitas kalbas moka Vengrijoje. Čia 29 proc. žmonių kalba tik gimtąja kalba. Be jos, daugiausiai mokančiųjų vien gimtąją kalbą yra Didž. Britanijoje, Portugalijoje, Italijoje ir Ispanijoje. **LGITIC**

Inž. Domo Adomaičio knyga "Laisvųjų ištvėrmės vaisius" įteikiama LPKTS Mažeikių skyriaus pirminkui Teofilui Januškevičiui.

TAUTINIŲ MAŽUMŲ PAVARDŽIŲ IR VARDŲ RAŠYMO PROBLEMA

Vyriausybės teikiamas Seimui svarstyti įstatymo projektas, tvarkantis vardų ir pavardžių rašymą dokumentuose, pagaliau turėtų išspręsti tautinių mažumų ir užsieniečių vardų ir pavardžių rašymo problemą, mano Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vadas Seimo narys Valdemaras Tomaševskis. Pozityviai vertindamas tokį Vyriausybės žingsnį, parlamentaras atkreipė dėmesį, kad vardas ir pavardė yra žmogaus prigimtinė teisė ir niekas negali varžyti jo teisių šioje srityje.

V. Tomaševskio teigimu, tokios nuostatos yra laikomasi civilizuoatame pasaulyje. Anot jo, kai kuriuose Lietuvos dienraščiuose, taip pat tarp mokslininkų jau seniai užsieniečių pavardės buvo rašomos gimtąja kalba.

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vadas nemano, kad XXI amžiuje gali iškilti techninių problemų, įgyvendinant tokį įstatymą. "Technika pažengė į priekį ir praktiškai galima rašyti bet kokiomis kalbomis. Tačiau neatmetu galimybės, kad priešrinkai iškels tai ir tvirtins, esą gali iškilti techninių kliūčių", - sakė Eltai V. Tomaševskis. Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vadas teigė manąs, kad ateityje bus galima tobulinti kai kurias įstatymo nuostatas dėl tautinių mažumų vardų ir pavardžių rašymo.

Jo nuomone, abejotina yra siūloma nuostata, jog tautinės mažumos turi teisę reikalauti, kad jų pavardės būtų rašomos autentiškai. "Ką reiškia teisė reikalauti? Šiandien mes irgi turime teisę reikalauti. Kad valdininkai nepiktnaudžiautų, turi būti aiškiai įtvirtinta teisė rašyti vardus ir pavardes originalo kalba, o ne teisė reikalauti", - sakė V. Tomaševskis. Parlamentaro nuomone, svarbu, kad būtų nustatytos prieinamos dokumentų keitimo kainos, nes

priešingu atveju gali iškilti komplikacijų.

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vadas pažymėjo, kad prieš porą metų apie 52 tūkstančiai Lietuvos lenkų ir kitų tautinių mažumų atstovų savo parašais išreiškė norą, kad jų vardai ir pavardės būtų rašomos originalia kalba.

Šią savaitę Vyriausybė pritarė įstatymo projektui "Dėl vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose", kuriame tautinių mažumų atstovų vardus ir pavardes dokumentuose siūloma rašyti ir nelietuviškais lotyniško pagrindo rašmenimis. Nauja

tvarka leis nelietuvių kilmės asmenims savo vardus ir pavardes rašyti atitinkamos tautinės mažumos kalbos lotyniško pagrindo nelietuviškais rašmenimis, įvedant raides q, x, w. Asmenvardžiai iš nelotyniško pagrindo rašmenis vartojančių kalbų bus išverčiami.

Tokia pat galimybė bus suteikta ir tautinių mažumų atstovų vaikams bei vaikaičiams. Jie taip pat turės teisę reikalauti, kad jų vardai ir pavardės būtų rašomi lotyniško pagrindo tautinės mažumos kalba.

Šiuo metu rašant vardus ir

(Nukelta 11 psl.)

Keturiasdešimt trečiasis "Dirvos" NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas iš A.A. Simo Kašelio palikimo

Tematika: Autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Rašiniai privalo būti pasirašyti slapyvardžiu. Šis slapyvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepremijuoti rankraščiai negražinami.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki **2005 m. lapkričio 1 d.** (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti adresu:

**"Dirva", Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA**

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

Premijos: Pirmoji premija – 500 JAV dolerių, Antroji premija – 300 JAV dolerių

Konkurso rašinių vertinimo komisija sprendžia paprasta balsų dauguma.

AMORALUMAS IR URAGANAI

Vilius Bražėnas

Vis labiau aiškėja neabejotina tikrovė, kad uragano Katrina šaknys buvo įsikerojusios daugelio žmonių amoralume. To pasekmės pajus amerikiečiai ypač tų valstijų, kurios, sekdamas Louisiana kaimynės Texas pavyzdžiu, apsisunkino duodamos pastogę, duonos ir saugumą pabėgėliams iš užtvinusio New Orleans miesto.

Ta proga net Lietuvos spaudoje ir šnekaluose pilna netiesos ir pusiau tiesos. Stebina mūsų visko “žinovai”, kai 53 metus pragyvenusiam uraganų greitkelio – JAV Atlanto – pakrantėje, 31 metus to laiko uraganų kryžkelėje Floridoje, dar ne viskas aišku. Gal abejonės kyla todėl, kad žinau iš kokios JAV ir Vakarų apskritai žinia-sklaidos pasaulis semiasi “informaciją”. O priedu – esu iš arti ir netoliese pergyvenęs ne mažą šusnį uraganų. Tad, vos išgirdęs apie “privalomą” New Orleans gyventojų evakuaciją, be abejonių (prie liudininkų) pasakiau: “Pamatysite, kad daug jų pasiliks plėšikavimui”. Nes tai vyksta ten veik visur – uragano ar kitų nelaimių atveju.

Skurdas ar amoralumas

Gi skleidžiamos kalbos, jog tai skurdo ir bado pasekmės, yra tik senelių pasakos vaikams apie “badaujančius”. Barbarizmo šaknys greičiausiai yra įsikerojusios žmonių amoralumo gilumoje. Skurdo ir moralumo ar amoralumo įtaką senesni amerikiečiai visad įrodydavo skirtumu žmonių elgsenoje 1929 m. JAV kilusios depresi-

jos metu ir dabar. Tada buvo visuotinis skurdas, o negrų tarpe jis buvo dar didesnis. Tačiau ir baltieji ir juodieji ano skurdo metu nerakindavę savo namų durų. Tada tauta dar nebuvo apkrėsta marksizmo bei “liberalizmo” (centralistinio socializmo) bacilomis. Šeima buvo šeima. Labdaros centras buvo bažnyčių bendrijos, o ne “dėdė” ar “mama” Vašingtonas. Mokyklos mokė patriotizmo, pilietiškumo ir supratimo skirtumų tarp juodo ir balto. Deja, visa tai pasikeitė, ypač juodųjų amerikiečių bendruomenėje, kur anksčiau visas jų gyvenimas buriavosi apie parapiją. Tai įžiūrėję “liberalai”, marksistai ir net komunistai sugužėjo į teologijos mokyklas ir tapo, ypač juodųjų protestantų, dvasiškaisiais. Pasėkas matome dabar.

Kaip pasiruošiama uraganui

Dabar apie badą uragano metu. Atsakingi žmonės, išgirdę apie uragano grėsmę, iš anksto apsirūpina bent kelioms dienoms negendančiu maistu, žibalu, žvakėmis ir baterijomis, ir net bėdos priemonėmis virimui. Ir, žinoma, geriamu vandeniu. Iš kiemo pašalina daiktus pasiduodančius vėjui, pastato automobilį aukštumoje, toli nuo užgriūti galinčių medžių ar stulpų. Vienaip ar kitaip apsaugo langus ir dėl visko brangius dalykus sukelia aukščiau ir toliau nuo langų. Jei reikia evakuotis, pasiruošia ir laiku išvyksta, daugumoje savom priemonėm. Vietovėse, kur vie-

Akrono Amerikos lietuvių piliečių klubo lietuviai rugpjūčio 6 d. vakaronės metu šoka ratelį.

tinė ir gal valstijos valdžia yra konservatyvi, yra daugiau vilties, kad uragano metu šeiminkaus policija, o ne netramdomi plėšikai, kurie visur bando pasinaudoti proga. Louisiana ir gretimose valstijose, kur dominuoja juodieji, paprastai vietinė valdžia yra “liberalų” ir kitaip socialistinių Demokratų partijos patikėtinių rankose.

Juodųjų bendruomenės sužalojimas

Nors dauguma juodųjų yra geri, dori, sąžiningai dirbą piliečiai, daug kur jie užsileidžia baltųjų “liberalų” proteguojančiai revoliucionieriškai, baltųjų nekenčiančiai juodųjų rasistų mažumai. Tokie veikėjai moka agituoti, pakliūti į valdžią, bet bėdos atvejais tampa bejėgiais, ypač kai reikia tramdyti savuosius rėmėjus. Atrodo tokia padėtis buvo New Orleans mieste, dargi kilus katastrofiškam potvyniui.

Tad nutukusi (nuo šalpos

kortelėmis pirktą brangaus maisto, jį valgant prie TV mui- lo operų!) neturėjo pagrindo šūkauti (jau antrą ar trečią dieną!) kad badauja. Ne dėl skurdo, o dėl įvairių kitų, įskaitant plėšimo paliktuose butuose baimę, daug New Orleans žmonių liko namie.

“Nekalti” piliečiai?

Tačiau, ar ne jie buvo balsavę už (ar visai nebalsavę) valdžią, kurios atstovai žadėjo pastatyti prašmatnų pramogų stadioną, vietoje sutvirtinę ir remontavę senstančius pylimus, saugančius nuo jūros galios? Ar tai buvo Vašingtono prievolė prižiūrėti jų pylimus kitų amerikiečių mokesčių pinigais? Pinigais tų, kurie gal niekad jūros nematė ir turi savų rūpesčių. Vieniems reikia saugotis nuo sniego ir dumblo griūčių kalnuose, kitiems – lygumose, įrengti požemio slėptuves mokyklų vaikams nuo mirtinų tornadų gelbėtis. Buvo bandoma

ant prezidento pečių iš anksto užkrauti net (spėjamų) 10,000 New Orleans skenduolių. Dabar per visas nuniokotas valstijas sunku surasti 1,000 aukų.

Pagaliau ne JAV prezidento pareiga buvo iš anksto išvežti senelių namuose nuskendusius ligonius, kai potvynyje nusken- do šimtai nepanaudotų mokyklų autobusų. Na ir daugybė paskendusiu automobilių neliudija skurdą.

Kur šuo pakastas?

Aišku, kad visi padarė klaidų. Kongreso demokratų ir “liberalinės” spaudos kaltinimai prez. G.Bush yra tik vietinių Demokratų valdžios baltinimas ir katastrofos panaudojimas numušti Respublikono prezidento populiarumą. Ar ne kitais sumetimais? Gal pats svarbiausias tam paskatas, apie kurį dar neteko girdėti viešai kalbant, yra tai, kad staiga pasiluosavo dvi iš devynių kėdžių didžiai

(Nukelta į 11 psl.)

VYRESNIEJI SUKŪRĖ, O JAUNESNIEJI BAIGIA PRARASTI

Kaip vyko Britanijos lietuvių visuomeninio turto naikinimas

Kazys Barėnas

XXVI.

O kaip tas LNB turto likvidavimas vyko, rodos, gana aišku iš pasisakymų, ypač iš patyrimo turėjusių buvusių direktorių, iš viešai vienas kitą smerkiančių tų valdybos narių-direktorių, iš nerūpestingumą liudijančių atvejų, kai DBLS pirmininkas skelbia, kad tie 1-2 Ladbroke Gardens namai “geram stovyje”, o LNB pirmininkas tvirtina, kad jie supuvę, ir t.t.

Smulkiau aptarinėjant spaustuvės likvidavimą, žinoma, galima ir nemalonumų susilaukti. Pasidarysi išvadą iš turimųjų duomenų, kurie jau, rodos, ir patys veržiasi į šviesą, ir gal susilauksi buvusių veikėjų advokato įspėjimo, kuris tuo gal ir nesibaigtų. Stebina, be abejo, kad anuometinio spaus-

tuvės vedėjo pranešimams direktoriai be sąlygiškai pritarė. Dar labiau turėtų stebinti DBLS pirmininko J. Alkio V. Dargi aukštinantys pagyrimai už darbą Vilniui išvežtame laikraštyje, kuris ten iki kaklo brai- džiojo nuostoliuose, turėdamas pagaliau tik 300 prenumeratorių. Be abejo, reikšminga juk ir tai, kad suvažiavimas nutarė, jog laikraštis turi atsistoti ant savo kojų iki 1993 m. pabaigos, o vis tiek dar pustrėčių metų buvo kišama po keliasdešimt tūkstančių svarų jam ten sočiai penėti, kol paaiškėjo, kad jam prabangiai išlaikyti atiduo-damieji pinigai taip ištuštino kasą, jog reikia ir jį sustabdyti ir nebėra iš ko Lietuvių namus gelbėti.

Tie Lietuvių namai Ladbroke Gardens buvo tikras lie-

tuvių centras, kuriame daug kas lietuviška vykdavo. Ten ne tik kasdieniniai darbai būdavo atliekami, bet lietuviai susitikdavo juose su savo tėvynės prezidentais, ministrais, parlamentarais ir iš įvairių pasaulio kraštų į Londoną užsukančiais tautiečiais, ir dėl nerūpestingų direktorių netekimas jų buvo skaudus smūgis ne tik lietuviams, bet ir lietuviškiems reikalams iš viso.

Kai savivaldybė atsiuntė ultimatumą, kad remontuokite taip, kaip reikalaujame, arba parduokite tuos Ladbroke Gardens savo namus, tai Centro valdybos nariai direktoriai stengėsi įpiršti visuomenei tokią priežastį, kuri rodytų, kad reikia parduoti ne dėl ištuštintos kasos. S. Kasparas tada rašė, nes jie per dideli ir reikia pirkti mažesnius. DBLS pirm. J. Alkis net į Lietuvą nuvežė tą Valdybos nusistatymą. Kalbėdamas su Lietuvos aidu bendradarbiu Jonu. A. Patriubavičium, jis, kaip ir S. Kasparas, tvirtino, kad namai pasidarė per

dideli ir jie nutarę juos parduoti ir pirkti mažesnius, taigi lietuviybės centras Londone vis tiek būsias. LNB pirm. K. Tamosiūnas tokį nutarimą paskelbė Lietuvos ryte. Jis dar pastiprinio būtinumą parduoti. Girdi, tie namai supuvo. Nė vienas, žinoma, nesakė, kad savivaldybės reikalavimai pustrėčių metų nebuvo vykdomi, kol pagaliau atėjo ultimatumas.

Jie, be abejo, žinojo, kad pirkti mažesnius reiškia, jog bus mažiau pelno lietuviškai veiklai.

Nupirkus namus, viešbutėlį, lietuviai tikėjosi atsigauti: štai, vėl yra kur susirinkti, švęsti savo tautines šventes, susitikti su atvažiuojančiais iš Lietuvos ir iš kitur. Tačiau vienam buvusiam direktoriui jokia būdu nepriimtina, kad tie namai-viešbutėlis yra Ealinge. Kiti turėjo savų sumetimų, kad būtinai reikia parduoti. Tai skubiai gautas Valdybos pritarimas, ir šė jums, nebėra jūsų, lietuviai, namų.

Liko Sodyba, nemažas žė-

mės gabalas su pastatais provincijoje. Kaip matome, kai kas iš tų buvusių direktorių turėjo dar padorumo sakyti, kad toks nusistatymas parduoti namus-viešbutėlį buvo didžiulė klaida ir, žinoma, tokia didžiulė skriauda lietuviams ir lietuviškiems reikalams, nes Londone kitų namų lietuviai jau nebepajėgs įsigyti, kadangi už parduotuosius namus likusius pinigus sugebėjo išpustyti remontuodami Sodybą, tą juokingai skambantį Lietuvių centrą miške.

Sodyba niekada nebuvo pelninga. Nėra ir dabar. Nepaisant bet kokių pastangų lietuviai ir jos neteks. Tik kol kas dar neaišku, kada reikės rašyti gaudų Sodybos netekimo nekrologą ir viską praganusiems prašyti Lietuvą, kad apdovano- tų ordinais visus tuos, kurie jų dar negavo, bet sugebėjo su tais juos gavusiais prapuldyti prieš pusę šimto metų iš tautiečių mažų uždarbių didelėmis jų pastangomis sudėtą turtą. Tokių ordinų jie laukia. (Pabaiga)

RENGINIŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 13 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

SU ALGIRDU PUŽAUSKU ATSISVEIKINANT

Paskutiniiais metais vis dažniau prisieina rašyti apie mūsų mirusiuosius, kurie dabar vienas po kito apleidžia gyvųjų eiles. Ypatingai apie tuos, kuriuos teko geriau pažinti, bendrauti.

Šiandien reikia prabilti apie kolegą, žurnalistą, o kartu ir buvusį sportininką, sporto bei kitų organizacijų veikėją – Algirdą Aleksandrą Pužauską. Jis amžinybėn iškeliavo po sunkios ligos 2005 m. rugpjūčio 25 d., sulaukęs 84 metų amžiaus.

Nors jis ilgą laiką gyveno ir dirbo Amerikos lietuvių sostinėje Čikagoje, senatvės dienas jis praleido tolimoje Washington valstijoje, kur jis mirė ir rugpjūčio 30 d. buvo ten palaidotas.

Žvelgiant į a.a. Algirdo praeitį, reikia pasakyti, kad jis gimė 1921 m. kovo 10 d. Piattigoske, Kaukaze. Tačiau savo jaunystę praleido Kaune. Šiame mieste baigė Jėzuitų gimnaziją, o vėliau studijavo Vytauto Didžiojo universiteto medicinos fakultete. Taip pat lankė ir Kūno kultūros mokytojų kursų.

Kaune jis daug dėmesio skyrė sportui. Žaidė LFLS, universiteto, Akademinio sporto klubo krepšinio komandose, buvo Vytauto Didžiojo universiteto merginų krepšinio komandos treneris. O 1942-43 metais jėzuitų gimnazijoje dėstė kūno kultūrą.

1944-aisiais pasitraukęs į Vokietiją, čia reiškėsi organizacinėje lietuvių sporto veikloje (jis buvo vienas iš „Šarūno“ sporto klubų steigėjų, jo pirmininkas). Vokietijoje jis jau pradėjo savo žurnalistinį kelią: redagavo lietuvišką stovyklos leidinį „Greveno žinias“, taip pat buvo UNRRA biuletenio lietuvių kalba red. kolegijos narys.

1948 m. išsikėlė gyventi į Angliją ir čia išbuvo iki 1958-ųjų. Ir čia jis nenurimo be lietuviškos veiklos: buvo Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos ir jos tarybos nariu, o du metus Sąjungos Ketterlingo

skyriaus pirmininku. Taip pat dar aktyviai sportavo, žaisdamas Ketterlingo krepšinio komandoje.

A.a. Algirdo svarbieji veiklos metai prasidėjo jam atvykus gyventi į JAV. Čikagoje jis baigė technikos kolegiją, o netrukus po to rimčiau pasinėrė į lietuvių spaudos darbą. 1964 m. jis pradėjo dirbti Čikagoje ėjusio „Naujienu“ dienraščio redakcijoje, kur jis išbuvo iki 1975-ųjų. Tada jis perėjo į „Draugo“ dienraščio redakciją, kurioje redagavo pirmąjį puslapį. „Drauge“ jis išbuvo iki 1986 m., kada nusprendė pagyventi ramiai, todėl išėjo į pensiją ir išsikėlė gyventi Washington valstijoje. Bet ir čia būdamas dar visiškai neatitrūko nuo lietuvių spaudos ir apie 10 metų kas savaitę rašė politines apžvalgas „Dirvos“ savaitraščiu.

Gyvendamas Čikagoje ir dirbdamas anksčiau minėtų dienraščių redakcijose, a.a. Algirdas nemažai rašė ir kitai spaudai, leidžiamoje JAV ir Anglijoje. Be to reiškėsi ir Lietuvių Bendruomenėje bei ALT'e (1969 m. buvo ALT'o Čikagos skyriaus pirmininku). Buvo ir BALF'o direktoriumi bei centro valdybos nariu.

Daug dėmesio skyrė ir organizacinei lietuvių žurnalistų veiklai. Jis vadovavo Lietuvių žurnalistų sąjungos Čikagos skyriui (9 metus), o 3 kadencijas buvo visos sąjungos centro valdybos nariu. Už žurnalistinį darbą buvo apdovanotas (2002 m.) JAV LB Kultūros tarybos premija.

Šie yra svarbesnieji a.a. Algirdo Pužausko gyvenimo, jo veiklos momentai. Su juo šių eilučių autoriui yra tekę nemažai bendrauti, kartu dirbti, iš arti stebėti jo veiklą. Todėl būtų galima apie velionį prirašyti daugelį puslapių, nes jo darbai lietuvių tarpe užsitęsė daugelį dešimtmečių ir yra išmarginti neeiliniais pasireiškimais. Tačiau ši kartą reikia pastatyti tašką, išreiškiant užuojautą žmonai Broncei, sūnums Andriui, Algiui ir Vaidotui ir jų šeimomis. **Edvardas Šulaitis**

SPORTO ŽINIOS

Š. AMERIKOS BALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ PLAUKIMO PIRMENYBĖS

2005 m. Š. Amerikos baltiečių ir lietuvių plaukimo pirmenybės įvyks 2005 m. spalio 29 d., šeštadienį, (ne spalio 8 d. kaip buvo skelbta anksčiau), McMurchy Pool, 247 McMurchy Ave., Brampton, ON, Canada. Rengia – Baltiečių sporto federacijos plaukimo sekcija. Baseinas yra 25 metrų, 6 linijų.

Registracija ir apšilimas – nuo 3:00 val. p.p. Varžybos seks tuoj po registracijos.

Varžybos vyks šiose klasėse: vyrų ir moterų (17-24 metų imtinai) senjorų vyrų ir moterų (25 m. ir vyresnių) berniukų ir mergaičių – 15-16 m., 13-14 m., 11-12 m., 9-10 m., 7-8 m. ir 6 metų ir jaunesnių.

Programa apima visus stilius. Šuolių į vandenį nebus. Amžiaus klasifikacija – pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių, latvių ir estų plaukikai. Lietuvių metrinė nuotolių pirmenybės bus išvestos iš baltiečių varžybų pasekmių.

(Atkelta iš 7 psl.)

NETEKTIS...

Mišios St. Christopher bažnyčioje, kur Liudas vargonininkavo. Giedojo bažnyčios choras ir solistai. Po pamaldų išneštą karstą pasitiko karių veteranų būrys, trimitininkas ir šautuvų salvė. Po to velionio palaikai buvo išvežti palaidojimui šeimos kapinėse New Jersey valstijoje.

DR. PETRUI ŽEMAIČIUI 80 METŲ

Liepos mėn. 24 d. dr. Petras Žemaitis šventė savo 80-metį. Jaukiame Marks Chopause restorane, Jupiter, buvo susirinkę apie 30 svečių. Jų tarpe buvo jo dukros – Daina ir Rūta su šeimom, jo artimi draugai ne tik vietiniai, bet ir atvykusieji iš Detroit, Chicago ir iš Texas valstijos.

Oficialiąją šios šventės dalį pravedė Dalia Augūnienė. Dr. Žemaitis buvo apjuostas sukaktuvine juosta, specialiai atvežta iš Lietuvos. Buvo daug

Išankstinė lietuvių plaukikų registracija – iki 2005 m. spalio 24 d., pirmadienio imtinai, šiuo adresu:

Mrs. Catherine Jotautas, 35 Cumberland Dr., Brampton, ON L6v 1w5, Canada. Tel. 905-457-7664; Fax: 905-457-5932; E-mail:

caromire@sympatico.ca

Papildomas ryšys: Modris K. Lorbergs, varžybų vadovas, tel. 416-626-7262; E-mail: ModrisKL@msn.com

Papildomi ryšiai lietuviams: Algirdas Bielskus, tel. 440-833-0545, Algirdas Norkus, tel. 630-466-4661, E-mail: norkuskmn@aol.com ir Pilypas Taraška, tel. 440-478-8539, E-mail:

ptaraska@yahoo.com

Labai svarbu! Pirmenybės bus atšauktos, jei iki spalio 24 d. imtinai neužsiregistruos bent minimalus plaukikų skaičius. Pilnas informacijas gauna sporto klubai ir mums žinomi plaukikai.

ŠALFASS-gos centro valdyba

sveikinimų su linkėjimais ir solenizantui buvo sudainuota „Ilgiausių metų“. Žodžiu sveikino LB Palm Beach apylinkės pirm. Kęstutis Miklas, Vincas Šalčiūnas, Vytautas Petrusis, Dalia Augūnienė ir Algis Augūnas. Buvo perskaityti ir sveikinimai gauti iš Lietuvos.

Dr. P. Žemaitis, savo 80 metų sukakties proga paskyrė stambias sumas LB Palm Beach apylinkei, BALFui, Lietuvos dukterims ir „Dainos“ chorui.

SUSITIKIMAS SU JAV AMBASADORIUM

Kęstutis Miklas su žmona, šešias savaites būdami Lietuvoje, susitiko ir su JAV ambasadoriumi Stephen D. Mull jo būstinėje Vilniuje. Pokalbyje su juo buvo paliestas ir bevizinio įvažiavimo į JAV klausimas. Ambasadorius pareiškė, kad šis reikalas yra svarstomas, tačiau jo įgyvendinimas gali užtrukti.

Lietuvių biuletenis,

2005.9.21 Nr.242.

NUOMOJAMAS NAUJAS BUTAS SU VISAIŠ PATOGUMAIS, NIDOS MIESTO CENTRE

Prašome skambinti: Tel.: 1-781-784-9318
arba Tel.: 1-781-784-6876

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais

9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

DIRVAI AUKOJO

O.Adomaitis, Sunny Hills, FL	70
M.Motiejūnas, Euclid, OH	50
V.Adams, Destin, FL	30
D.Liepas, Ft. Collins, CO	26
S.Valukas, New Haven, CT	25
R.Aras, Omaha, NE	20
B.Karklius, Cleveland, OH	10
N.Raskienė, Tarrytown, NY	10
L. Stepaitis, Arlington H., IL	10
R.Zavodny, Maple Hts., OH	5
D.Mačernis, Chicago, IL	5
V.Petukauskas, Berea, OH	2

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

(Atkelta iš 9 psl.)

TAUTINIŲ MAŽUMŲ...

pavardės asmens bei kituose dokumentuose vadovaujamosi dar 1991 metais priimtu Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo nutarimu. Jis tvarko vardų ir pavardžių rašymą tik piliečio pasuose, kurie jau nebeišduodami. Iki šiol nėra sutvarkytas vardų rašymas civiliniuose aktuose, Lietuvos Respublikos pase, asmens tapatybės kortelėje ir kituose dokumentuose. Todėl iškyla problemų rašant lietuvių, susituokusių su kitų valstybių piliečiais, ir jų vaikų pavardes, taip pat tautinių mažumų atstovų vardus ir pavardes.

Vyriausybės teikiamas įstatymo projektas paremtas nuostata, kad dokumentas, kuriame įrašytas asmenvardis, turi išsaugoti asmens tapatybę, o ne sukurti naują. Kartu atsiranda galimybė kitataučiams išlaikyti autentišką vardą ir pavardę. Smulkesnę vardų ir pavardžių rašymo tvarką turėtų nustatyti Valstybinės lietuvių kalbos komisijos parengtos ir patvirtintos taisyklės Vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose. Siūloma, kad nauja vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose tvarka įsigaliotų 2007 metų sausio 1 dieną. **LGITIC**

(Atkelta iš 10 psl.)

AMORALUMAS...

svarbiame JAV Aukščiausiosios Teismo. Prezidentas siūlo, o Senatas patvirtina kandidatus. Bus ir naujas Teismo pirmininkas. Vašingtonui gresia politinis uraganas. Štai kur gal yra užkastas Katrinoje paskendęs didysis šuva.

LIETUVOS SPORTO ŽINIOS

LIETUVOS KREPŠININKAI EUROPOS PIRMENYBĖSE PENKTI

Nors Lietuvos krepšinio rinktinėi, ypatingai daugumoje sudarytai iš antraeilų žaidėjų, niekas nepranašavo, kad ji yra pajėgi apginti prieš du metus Švedijoje laimėtą čempionų titulą bet po sėkmės grupinėse varžybose, kuomet ji iškovojo 3 pergales iš eilės, daug kas iš sirgalių pradėjo žadėti mūsiškiams medalius.

Tačiau ta euforija greitai išsisklaidė, kuomet ketvirtfinalyje lietuviai patyrė triuškinantį pralaimėjimą Prancūzijos ekipai, kada per pirmąjį kėlinį mūsiškiai įstengė pelnyti tik 16 taškų o per visas rungtynes – 47. Serbijoje ir Juodkalnijoje įvykusiame Europos čempionate lietuviams prisidėjo pasitenkinti tik 5-ta vieta, nors tas rezultatas, pagal rinktinės sudėtį, buvo gana geras.

Pralaimėję prieš prancūzus, vėliau lietuviai sugebėjo įveikti galingą Rusiją (čia reikalą kiek pataisė, nes rusų eilėse negalėjo žaisti sužeistasis Kirilenko), o paskutiniame susitikime dėl 5-tos vietos nugalėjo ir grupinėse varžybose taip pat be pralaimėjimo ėjusią Slovėniją. Lietuva ir Slovėnija tokiu būdu užsitikrino kelialapius į 2006-ųjų metų pasaulio krepšinio pirmenybes Japonijoje. Čia taip pat dalyvaus ir keturios komandos, žaidusios šių pirmenybių pusfinaliuose: Vokietija, Ispanija, Prancūzija ir Graikija.

Labai įtempti buvo pusfinalių susitikimai, kuriuose vokiečiai vienu tašku įveikė ispanus, o Graikija taip pat vieno taško skirtumu pajėgė palaužti prancūzų krepšininkus.

Čempionų titulą netikėtai iškovojo Graikijos atstovai, savo sudėtyje neturėję nė vieno NBA žaidėjo, panašiai kaip ir Lietuvos komanda. Ji lengvai įveikė Vokietiją su Dirk Nowitzki 78-62 pasekme. Ši NBA žvaigždė buvo išrinktas naudingiausias čempionato krepšininku, tačiau jo nepakako vokiečiams tapti čempionais. Rungtynėse dėl bronzos, Prancūzija net 98-68 nuskriaudė ispanus, kurie čia buvo bejėgiai. Daugiausia – 25 taškus prancūzams čia pelnė irgi NBA žvaigždė Tony Parker.

Lietuvos krepšinio sirgalių tarpe gana daug iš jų Lietuvos pasirodymą šiose pirmenybėse vertina teigiamai, nes laimėtos 5 rungtynės iš 6. Kai kurie vadiną pirmenybių pravedimo sistemą labai bloga, nes tik vienišelis pralaimėjimas ketvirtfinalyje atima komandai teisę varžytis dėl medalių, kas ši kartą atsitiko lietuviams. Kai kurie sirgaliai neigiamai vertina tuos žymiuosius lietuvius krepšininkus, kurie nesistengė padėti Lietuvos rinktinėi. O jų tarpe buvo Žydrūnas Ilgauskas, Šarūnas Jasikevičius, Darius Songaila ir kiti. Labai trūko ir šiemet NBA lygoje

pradėsiančio žaisti Arvydo Macijausko, kuriam dėl lengvos traumos, jo klubas neleido pirmenybėse dalyvauti.

Žinoma, buvo ir tokių, kurie dėl pralaimėjimo prieš prancūzus gerokai keikė trenerį Antaną Sireiką. O jis pats paklaustas – ar esate patenkintas čempionatu – atsakė:

- Taip, patenkintas. Buvo ir sunkių rungtynių, o prieš čempionatą apskritai buvo daug pesimizmo. Nekreipiant dėmesio į tai, vyrai mobilizavosi ir pademonstravo puikų krepšinį, kurio net ir man buvo sunku tikėtis.

Nesu pesimistas, tiesiog realiai vertinu padėtį ir žinau, kokios varžovės laukia. Išvažiavimas į Europos čempionatą sakiau, kad stengsimės įvykdyti uždavinius. Man žmonės sakė, jog nepavydi, gailisi. Tačiau teigiau, kad stengsimės demonstruoti žaidimą, kuris patiktų žiūrovams ir kausimės kiek galėsime. Šie žodžiai puikiai atitiko tikrovę.

Vyrai kovėsi, išskyrus tas vienerias rungtynes. Tiesiog buvo blogas nusiteikimas, o tas susitikimas jau pasmerktas. Galvojome, ką reikėjo keisti, tačiau tai – ateičiai.

Krepšininkai iki galo kovėsi per visas rungtynes ir manau, kad jie pelnytai iškovojo kelialapį į pasaulio čempionatą.

Edvardas Šulaitis

Euclid, OH, rugpjūčio 20-21 dienomis vyko kvietinis lauko teniso turnyras, kurį organizavo ŠALFASS. Iš kairės: tenisininkės Virginija Motiejūnas ir Diana Kriščiūnas.

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

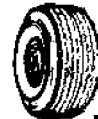
www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

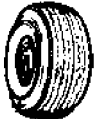
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telidanti jauką atmosferą ilūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!

794 East 185th St. • 216-531-6720

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SAŠKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)